

11773

ՅԱԶՈՐԴ
ԵՐԵՔ ՏԱՐԻՆԵՐԸ

Բ
ՏԻԿԻՆ ՕԼԻՍ ՊԵՅԼԻ

302

F-48

301

10 1 MAR 2013

25 SEP 2006

L 1 DEC 2009

F-48

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Հազուադեպօրէն կը հանդիպինք գրութիւններու որոնք իրենց պզտիկ ծաւալին մէջ մեծ, բազմակողմանի և բոլորովին նոր բաներ րանն, նոր յայտնութիւններ րնեն, և լաւ ընդունելութիւն գտնեն ամէն կողմ, քիչ ատենուան մէջ թարգմանուելով տասնէն աւելի լեզուներու :

Ներկայ գրութիւնը այդ տեսակ գործ մըն է, զոր թարգմանաբար կը ներկայացնենք Հայ րնթերցողին, վստահ ըլլալով որ անիկա հոն պիտի գտնէ զինք շահագրգռող շատ մը խնդիրներուն լուծումը, շատ մը գործնական թելադրութիւններ և առօրեայ կեանքի վերաբերեալ իրականութիւններ, անհատական թէ րնկերային, լաւատեսօրէն հասկցուած և տրամաբանօրէն բացատրուած: Շատերը հոն գոհունակութեամբ պիտի տեսնեն իր պատկանած ազգին, իր նմաններուն, մարդկութեան և Նոյնիսկ մարդկութենէ վար աստիճաններուն վրայ գտնուող գոյացութեանց օգտակար ըլլալու բոլորովին նոր կերպ մը և նոր ճամբայ մը:

Հ. Ս. ՏԷՏԷՆԱՆ

ՅԱԶՈՐԴ ԵՐԵՔ ՏԱՐԻՆԵՐԸ

Ա. Մ Ա. Ս

Աշխարհի ներկայ քառասուն վիճակին իրական իմաստին վրայ ճշգրիտ գաղափար մ'ունենալու համար, պէտք է ակնարկ մը նետել գաղափարի այն երեք դիմերուն վրայ որոնք կը յայտնաբերուին այս օրեր և կոչուած են ուղղութիւն մը տալու համաշխարհային իրադարձութեանց: Անցեալին ծնունդն են սոյն գաղափարները, իսկ ապագային խոստումները: Այսպիսի ուսումնասիրութեան մը նպատակն է ցեղին մտաւորականութեան ծանօթացնել յայտնաբերուող սոյն մղումներն ու հակումները, և թելադրել որպէս զի ան իմաստնօրէն գործակցի անոնց հետ, որովհետեւ իրապէս շինիչ մղումներ են անոնք և առոնց վրայ պիտի հիմնուի մարդկութեան ապագան:

Մեր ժամանակներու գլխաւոր հակումը առաւելապէս համադրական է, և դէպի միացում կ'առաջնորդէ մարդկային բոլոր մարզերու վրայ կատարուած ճիգերն ու աշխատանքները, այն է կրօնական, դիտական և տնտեսական հոգերու վրայ: Վայրկեան մը ասոր նայինք ներկայ դրութեան բուն նիւթը կազմող իրադարձութեան անցնելէ առաջ:

Խիստ հեռաւոր դարերու մթնշաղին մէջէն երեւան եկան մեր կրօնքները: Ասոնք թէև իրարմէ տարբեր՝ վարդապետութեանց և պաշտամունքի ձևերուն մէջ, թէև տարբեր՝ կազմակերպութեանց և արարողութիւններուն մէջ, թէև տարբեր ճամարտութիւնը գործադրելու եղանակներուն մէջ, սակայն և այնպէս

63905.67

կը համաձայնին հիմնական երեք կէտերու վրայ: Անոնք կը համաձայնին. —

1. Աստուծոյ և մարդու բնոյթին մասին իրենց սորվեցուցածներուն մէջ,

2. Իրենց գործածած խորհրդանշաններուն մէջ, և
3, Իրենց հիմնական վարդապետութեանց մէջ:

Երբ սոյն հիմնական աղերսները ճանչցուն և մարդիկ յաջողին զանազանելու ճշմարտութեան այն ներքին իմաստալից կառուցուածքը որ ամէն տեղ միեւնոյնն է, այն ատեն կ'ունենանք տիեզերական կրօնք մը և համերաշխ, բայց ոչ նոյնօրինակ մերձեցում մը առ Աստուած: Այս կերպով է որ պիտի կատարուի Պօղոս Առաքեալի այն կանխատեսիւքը որ կ'ըսէ՝ «Մէկ Տէր, մէկ հաւատք, մէկ մկրտութիւն, մէկ Աստուած և բոլորին Հայրը որ ամենէն վեր է, ամենուն մէջն է և Ձեր բոլորին մէջն է»:

Սակայն ի՞նչ է ներկային պարզած երեւոյթը: Ուժացում մը հին աւանդութիւններէն, ըմբոստութիւն մը կրօնական հեղինակութեանց դէմ, հակում մը դէպի անհատականութեան, և տապալումը հին կանոններու, մտքի հին կապանքներու և ցեղերու ու կրօնքներու միջև գտնուող պատուարներու: Ներկայիս փոխանցումի շրջան մը կը բոլորենք և կը տեսնենք քաոս և խնդրականութիւն, ըմբոստութիւն և բացայայտ սանձարձակութիւն որ բնական հետեւանքն է ատոնց: Պըպտումի և վերլուծումի, բաղդատութեան և եզրակացութեան նման գիտական մեթոտները կը կիրարկուին նաեւ կրօնական հաւատալիքներու: Կրօնքներու պատմութիւնը, վարդապետութեանց հիմերը և Աստուծոյ գաղափարին ծագումն ու զարգացումը պըրպըտուքի և ուսումնասիրութեան նիւթեր դարձած են հիմա: Ստիկա կ'առաջնորդէ շատ մը բուռն վիճաբանութեանց, որոնց հետեւանքով կը մերժուին և ի բաց

կը ձգուին Աստուծոյ, հոգիի, մարդուն և անոր ճակատագրին մասին որպէսզրուած հին հաւատալիքներն ու գաղափարները: Կարծիքներու, տեսութիւններու, դաշափարներու, կրօնքներու, եկեղեցիներու, աղանդներու, բաժանումներու և կազմակերպութիւններու թո՛հ ու բո՛հին մէջէն կը նշմարուին երկու գլխաւոր մտադիժեր որոնցմէ մէկը սահմանուած է մեռնելու և կոքսուելու, իսկ միւսը մեծնալու և զօրանալու, մինչև որ այս ալ իր կարգին ծնունդ տայ ճշմարտութեան մէկ նոր բանաձեւումին որ պիտի բաւէ յաջորդ գարաշրջանի համար, և մարդկութիւնը պիտի առաջնորդէ Տաճարի աւելի բարձր մէկ աշտարակին, և անոր օտքերը պիտի դնէ յաջորդ մակարդակին վրայ:

Սոյն երկու գիժերու գլուխը կը գտնուին երկու դասակարգի մարդիկ: Մէկ դասակարգին կը պատկանին այն մարդերը որոնք գէպի ետ, գէպի անցեալը կը նային, անցեալ կերպերուն և ձեւերուն կը փակին, հին աստուածաբանութեանց կը փարին, և կը կառնին յետագիւրջական կամ ծայրագոյն պահպանողական դրութեան որ չհանդուրժեր ճշմարտութեան որոնումին և անոր ի լոյս գալուն: Ասոնք միշտ կ'ուզեն խոնարհիլ հեղինակութեան մը առջև, ըլլայ այդ մարդարէի մը, գրքի մը և եկեղեցիի մը հեղինակութիւնը: Այնպիսի տրամադրութիւնով օժտուած մարդիկն են անոնք որ աւելի կը նախընտրեն հնազանդիլ քան թէ յստակ կերպով խորհելու աշխատիլ, կը ձգեն որ ուրիշները տանին զիւնք և չեն ուզեր առաջնորդուիլ իրենց լուսապայծառ հոգիներուն կողմէ: Ասոնք կը բնորոշուին անկեղծ նուիրումով և մաքուր սիրով, սակայն յարզ չեն գիտեր աստուածային մտքին որով օժտուած են: Անոնց առ Աստուած ունեցած սէրը, խստապահանջ և սխալուող խիղճը, և նեղ ու ան-

Թողատու ոգին զիրենք կը յայտնեն իբր արժանաւոր ջերմեռանդներ սակայն այդպիսիներուն տ'սողուն թիւնը կը մթագնի նոյն այգ ջերմեռանդութիւնով իսկ, և իրենց ներքին աճումը կը սահմանափակուի իրենց մոռեւանդութեան պատճառով: Ասոնք ընդհանրապէս հին սերունդին կը պատկանին, և իրենց համար յոյս կայ միայն իրենց նուիրումին մէջ և այն իրողութեան մէջ թէ բնաջնջումը ժամանակի ընթացքին զիրենք անխուսափելիօրէն պիտի փոխողրէ երկրորդ խումբի մտածողներու շարքին մէջ:

Առաջին դասակարգին գործն է բարեկարգնել, ինչ որ բնականաբար կը յանգի հին մտածելակերպերուն ամբողջական աւերումին: Անոր պաշտօնն է հին ճշմարտութիւնները այնպէս մը սահմանափակել որով ցեղին հասկացողութիւնը պիտի պայծառանայ անոնց մասին, և էական և ոչ - էական հարցերու իրական արժէքները պիտի ճշդուին: Հիմնական գաղափարները պիտի բազմապատկեն աստուածաբանական հաւատալիքներուն հետ, էական անփոփոխելի ճշմարտութիւնները պիտի ճանչցուին, իսկ երկրորդական և անկարեւոր հաւատալիքները պիտի մերժուին: Միմիայն հիմնականն ու էականը իր արժէքը պիտի պահէ եկող դարաշրջանին:

Երկրորդ դասակարգը որ կը մարմնացնէ նորագոյն գաղափարները, փոքրամասնութիւն մըն է դեռ, և սակայն յարատեւօրէն մեծնալու վրայ է: Ասիկա կը բաղկանայ զԱստուած սիրող և ներքին ու հոգեկան խաւերու վրայ աշխատող գիտցող անհատներէ, այն է մտաւորական միասնականութեան գիտակից եղող մարդերէ: Այս խմբին կամ դասակարգին անդամները ունեն կրօնքի և կազմակերպութեան չեն պատկանիր, բայց իրենք զիրենք կը նկատեն իբր տիեզերական եկեղեցիի անդամներ, ճշ-

մարտութեան միայնակ տաճարին անդամները, որով և իրարու անդամներ: Ասոնք կը պատկանին ամէն ազգի, ցեղի և ժողովուրդի: Ամէն տեսակէտէ և ամէն գաղափարի դպրոցներէ մարդիկ կը գտնուին այս խումբին մէջ, սակայն բոլորն ալ միեւնոյն լեզուն կը խօսին, միեւնոյն խորհրդանշաններով կը ստանան իրենց հոգեւոր ուսումը և կը քալեն միեւնոյն ճամբայէն: Ասոնց բոլորն ալ ձերբազատուած են ոչ - էական հարցերու ճնշումէն, և գտած են հիմնական հաւատալիքները որոնք միեւնոյնն են ամէն տեղ: Ասոնք նոր շրջանի ենթակայական խարխիսն են և գալիք համաշխարհային կրօնքի հոգեկան կորիզը: Ասոնք կը մարմնացնեն միացնող սկզբունքը, և այս է որ ի վերջոյ պիտի փրկէ դաշխարհ:

Անցեալին մէջ կրօնքները մէկիկ մէկիկ հիմնուեցան մեծ հոգիի մը կողմէ, մեծ հոգեկան անհատի մը կողմէ, փրկիչի մը կողմէ, որոնց խօսքը, կեանքը և վարդապետութիւնը դրօշմուեցան ցեղերու և ժողովուրդներու վրայ, և տեւեցին երկար դարեր: Ի՞նչ չկրնար ըլլալ հոգեկան դասակարգի մը, փրկիչ խումբի մը գործին հետեւանքը: Ի՞նչ չկրնար ըլլալ զԱստուած ճանչցողներու խումբի մը գործէն բղխող զօրութիւնը, անոնց որոնք ճշմարտութիւնը կը սփռեն և որոնք ենթակայօրէն միացած են դաշխարհ փրկագործելու պարտականութեան մէջ: Ի՞նչ չկրնար ըլլալ արդիւնքը այս նոր շրջանի համաշխարհային արհեստաւորներու աշխատանքին որոնք կը լրացնեն իրենցմէ իւրաքանչիւրին ձեռնարկը, կը հաստատեն իւրաքանչիւրին պատգամը և կը կազմեն մարմին մը որուն միջոցով հոգեկան ոյժը կը տարածուի և իր ներկայութիւնը զգալի կ'ընէ աշխարհի վրայ:

Ասանկ արհեստաւորներու եղբայրութիւն մը գոյութիւն ունի արդէն, սրուն կ'անդամակցին բոլոր եր-

կիրններէ անհատներ: Բազմաթիւ մար քիչուր են ա-
սոնք և իրարմէ հեռու, սակայն յարաճուն կերպով
աւելնալու վրայ է իրենց թիւը, և ել թալով պիտի
լսուի և ընդունելութիւն պիտի գտնէ իրենց պատ-
գամը: Շինարար ոգի տրուած է անոնց և անոնք են
որ պիտի կերտեն նոր շրջանը: Համալսարնային ար-
հեստաւորներու նոր խումբն են անոնք:

Այս երկու գասակարգերուն առնթեր, այսինքն
յետադիմական կամ պաշտպանողական աւանդաշններու
և յառաջդիմական միստիկներու հետ մէկտեղ ունինք
նոր սերունդին պատկանող հսկայաթիւ երիտասարդու-
թիւն մը: Ասոնք սոյն երկու գասակարգին և ոչ մէ-
կուն կը պատկանին, սակայն կը գիտեն երկու կողմե-
ալ և անոնցմէ կը ստանան շփոթ տպաւորութիւն-
ներ: Նոր սերունդը չհետեւիր հին դպրութեան և
բացարձակապէս կը մերժէ խոնարհիլ անոր հեղինա-
կութեանց առջև, և ո՛չ ալ կը պատկանի միստիկնե-
րու ներքին խումբին, որովհետեւ դեռ հասած չէ ուղ-
ղակիորէն անձնական ծանօթութիւններ և փորձառու-
թիւններ ունենալու աստիճանին: Անիկա մի միայն
երկու բան կը նշմարէ ինքն իր մէջը — անձնական
անկաշկանդ ազատութեան պահանջը մը, և ծանօթու-
թիւն ու գիտութիւն ստանալու զօրաւոր ու բուռն
փափաք մը: Անիկա կ'անդիտանայ անձեալի աւան-
դութիւնը, կը մերժէ ճշմարտութեան հին բանաձե-
ւումը այն հիման վրայ թէ ասոնք երեւութապէս ձա-
խողած են ներդաշնակ և երջանիկ աշխարհ մը կեր-
տելու գործին մէջ: Հետեւաբար նոր սերունդը դեռ
որոշ գետին մը չունի իր ոտքերուն տակ: Այս է
պատճառը որ ներկայիս ունինք լայնատարած ըմբոս-
տութիւն, անսանձութիւն և քայքայում:

Ասկէ կը ծնին ներկայ փոխանցման շրջանին բազ-
մազան հարցերը, և պէտքը կը զգացուի նոր վարդա-

պետութեան կամ նոր տեսակէտի մը որ առաջնորդէ
ճշմարտութիւնն սրտնողը այնպիսի ուղղութեամբ մը
ուր անիկա ինքն իր գլխուն կարենալ գտնել ճշմար-
տութիւնը: Աս է պատճառը նաեւ որ ներկայիս հո-
գին պայմանները և անհատական բնաշրջումի օ-
րէնքները բացէ ի բաց և յատկօրէն յայտնուելու
պէտք ունին: Որովհետեւ ասոնց իւրացումէն, այն
է հոգեկան գիտութեանց և օրէնքներու լայնօրէն
ճանաչումէն կախում ունի նաեւ աշխարհի իմաստուն-
ներուն թիւին շատնալը: Որովհետեւ երբ մարդ մը
իր մէջը գտնէ գիտութեան աղբիւրը, երբ գտնէ իր
հոգին, անիկա ինքնաբերաբար կ'ունենայ ենթակա-
յական կենքի գիտակցութիւն, և այնուհետեւ կը սկսի
գործել ենթակայական պատճառներով և այլեւս չկոր-
սուի արդիւնքներու և հետեւանքներու արտաքին
աշխարհին մէջ: Ասկէ ետքն է որ անիկա ինքզինքը
կը գտնէ բոլոր գարեբու միստիկներու և իմաստուն-
ներու քով և անոնց ընկերակցութեան մէջ:

Կայ նաեւ կէտ մը զոր մասնաւորապէս շնչտել
կ'ուզենք: Եթէ ճիշդ է որ մեր ներկայ տեսանլի աշ-
խարհէն դուրս և անոր ետեւը քով քովի կուզան կարգ
մը միստիկներ որոնք կը բնորոշուին իրենց գիտու-
թիւնով, տեսողութիւնով և մտային մակարդակներու
վրայ գործելու կարողութիւնով, նկատի առնուելու է
նաեւ որ այս խումբը մի միայն զուտ կրօնական խմոր
ունեցող մարդոցմէ չկրնար կազմուիլ: Իրապէս ալ
մտաւորական բոլոր մարդերու պատկանող մարդեր ու
կիներ կը գտնուին այս խումբին մէջ, գիտնականներ,
փիլիսոփաներ և գործի մարդեր: Գիտութիւնը իր շատ
մը ճիւղաւորումներով, փիլիսոփայութիւնը իր բազ-
մատեսակ գպրոցներով, և մեծ գործեր կատարող
ուրիշ շատ մը ճիւղեր, բոլորն ալ իրենց ներքին ար-
ժէքով այգչափ հոգեւոր են որքան այն գործունէու-

թիւնը զոր կրօնական կը կոչենք: Այս բոլորը կերպարանափոխուելու վրայ են, և գիտութեան մարդը, օրինակի համար, գիտէ այս պարագան: Անոր պրպըտումները նոր հողի մը վրայ անցնելու վրայ են, ուր հին արուեստականութիւնն ու մեքենական մեթոտները տակաւ առ տակաւ գործելէ պիտի դադրին, և չիւթի բնոյթի մասին երեւան եկած նոր գաղափար մը նոր դարաշրջան մը պիտի բանայ:

Յաջորդ շրջանի կատարուած գլխաւոր գործերէն մէկը պիտի ըլլայ հոգեբանութեան զարգացումը, որուն պիտի հետեւի մարդկային բնութեան մասին նոր հասկացողութիւն մը: Հոգեբաններու մեքենայական գպրոցը արժէքաւոր նպատակի մը ծառայած է, անոր գիւտերը ամուր և առողջ են, թէ և իրականութեան տեսակէտէն առժամայէս սխալ են իր բանաձեւած ենթադրութիւնները: Անոր ներկայացուցիչները կը ծառայեն իբր անհրաժեշտ հտկակշիռ մը տեսաբանական և միստիկական գպրոցներու գէմ*): Այս երկու գպրոցներու յարաբերութեանց ճշգրտմէն և սոյն երկու ընդհանուր անուններու տակ համախմբուած բազմաթիւ ճիւղերսւ միացումէն պիտի ծնի երրորդ գպրոց մը, որ պիտի շեշտէ միեւնոյն ատեն թէ հոգիին իրականութիւնը և թէ անոր գործածած մեքենային

*) Մեքենայական դպրոցը այն խորհելակերպն է որով կ'ենթադրուի թէ զգացումները, յոյզերը, միտքն ու մտածումները եւ հոգեկան ու բարոյական կարողութիւնները ուղեղի կամ մարմնոյն զանազան կողմերը զբնուող գեղձերու գործունեութեան արդիւնքն են: Միսթիկ դպրոցը ասոր հակառակ դիրքը կը բռնէ եւ սոյն գործողութիւնները կը վերագրէ միմիայն հոգիին, անսեւելով ֆիզիքական մեքենային դիրքն ու դերը:

Տեսնել նաեւ «Հոգին եւ իր Մեքենան»: Հ. Ս. Տ.

արժէքը, և պիտի մարմնաւորէ նաեւ միւս դպրոցներուն վարդապետութեանց բարձրագոյն տուեալները:

Գալով արդիական գաղափարներու հիմնական հոսանքներուն, կը նշմարենք որ ասոնց մէջ ամենէն աւելի շեշտուածներուն մէկն է խմբագիտակցութիւնը (group consciousness) և միջավայրը զգալու կարողութիւնը: Ասիկա մարդոց մէջ կ'արտայայտուի իբր պատասխանատուութեան զգացում և կը նշանակէ թէ հոգին տակաւ առ տակաւ կը սկսի գործածել իր մեքենան, այն է ֆիզիքական մարդը որ հասկնալու վրայ է թէ մէկը առանձին յառաջացում, գոհունակութիւն, մտքի խաղաղութիւն և ընդհանուր բարգաւաճութիւն չկրնար ունենալ առանց նկատի ունենալու իր եղբայրը: Այս գաղափարը աստիճանաբար կը տարածուի մարդէն գէպի մարդ անհատէն գէպի իր երկիրը կամ ազգը, ընտանիքի անդամներէն գէպի աշխարհ, և որու հետեւանքով գոյութիւն կ'առնեն կազմակերպութիւններ, եղբայրակցութիւններ, ակումբներ, միութիւններ, ընկերակցութիւններ և նման շարժումներ, սատարելու նպատակաւ մարդկութեան բարձրացումին և բարօրութեան: Մարդկային գիտակցութեան մէջ կը զրօշմուի եղբայրութեան գաղափարը, և կը հասկցուի որ «Տալը առնելէն աղէկ է»: Եղբայրութիւնը դեռ գաղափարական մըն է, տեսութիւն մըն է, սակայն ատանկ տեսութիւն մը որ ցեղին մտքին մէջ յստակօրէն պատկերացած է, և կ'ընկատուի այդ տեսակ գաղափարական մը որ պէտք է գործնական դառնայ ֆիզիքական աշխարհի վրայ:

Ուրիշ մարդը այլեւս այն կէտին վրայ հասած է որ պիտի կրնայ ճանչնալ իր աստուածային ծագումն ու բնոյթը: Բարեշրջումը այդչափ լաւ կ'երպով կատարելագործած է մարդկային մեքենան որ անիկա այլևս պահանջուած կերպով միացած և ներդաշնակուած

գործիք մըն է, կազմուածք մըն է որ յիտ այսու պատրաստ է իր աստուածային տիրոջ գործածութեան համար: Մի քանի տասնեակ տարիներու ընթացքին հոգիի գոյութեան խնդիրը վերջնականապէս պիտի հաստատուի և ներքնահայեաց մտածողներու, միստիկներու և թաքնագէտներու գործունէութիւնը պիտի տարուի այն կէտին վրայ ուր հոգիին ոյժը ցեղային գիտակցութեան մէջ հաստատուած ծանօթութիւն մը պիտի ըլլայ և պիտի ճանչցուի որ հոգին իր որոշ օրէնքներն ունի որոնք մարդկային օրէնքներու վրայ մեծ գերակշռութիւն ունենալով հանդերձ ոչ մէկ կերպով կը խափանեն զանոնք: Յիշելիքական մարմնոյն միջոցով արտայայտելու սկսած հոգի մը կը յարգէ երկու օրէնքներն ալ. հոգեկանն ու ցեղայինը. և երբէք պէտք կամ հակում չը դպացուի մարդկային օրէնքները խաբանելու կամ զանոնք չը յարգելու, որովհետեւ Ֆիզիքական աշխարհի կանոններն ու օրէնքները մասերն են հոգեկան աշխարհի մեծ օրէնքներուն:

Մարդուն Աստուածային բնոյթին մասին եղած տեսութիւնները համոզումի պիտի փոխուին, և մարդիկ ուղղակի հոգին պիտի ուսումնասիրեն փոխանակ անոր վրայ փիլիսոփայելու: Այն բանը որուն գոյութիւնը կը կռահուի և կ'ընդունուի, հոգ չէ թէ չհասկըցուի, ուշադրութեան և ուսումնասիրութեան նիւթ մը կը դառնայ և շատ չանցած պիտի գայ այն օրը երբ հոգիի փորձառական գիտութեան վերաբերեալ ճիւղեր պիտի բացուին համալսարաններու և հանրային հաստատութիւններու մէջ, ուր ոչ միայն հոգիին գոյութիւնը պիտի փաստուի, այլ նաև անոր բնոյթը, կեանքն ու նպատակը պիտի վերլուծուի և ուսումնասիրուի միեւնոյն լրջութեամբ և ուշադրութիւնով որով կ'ուսումնասիրուի անոր մեքենան, այսինքն տեսանելի մարդը զոր հոգին գործածելու կ'աշխատի, և զոր պիտի գործածէ վերջի վերջոյ:

Անկարելի է որ մարդը դատապարտուած ըլլայ յաւիտեանս յաւիտենից կուրօրէն զարգանալու և անգիտակցաբար յառաջդիմելու. չենք կրնար երեւակայել որ անիկա միշտ ստիպուած ըլլայ երկրի գաղափարային շարժումներուն հետեւելու և գիտակցութեան զարթնումին բաժնեկից ըլլայ երախայի պէս կրթնելով անջատաբար իրարու յաջորդող կրօնական մեծ հիմնադիրներու, և յաւիտեանս ենթարկուած մնայ ինքնակոչ կրօնական առաջնորդներու ճնշումին և հակալիշուին: Անտարակոյտ պէտք է որ մարդկութիւնը չափահաս դառնայ ուշ կամ կանուխ: Ուրեմն կը տեսնուի որ մարդկութիւնը չափահաս ըլլալու վրայ է, և ներկայս փոխանցումի շրջան մըն է միայն: Անհիմն է այն մտավախութիւնը որ առաջ կուգայ երկու պատճառներէ՝ (ա) չափանիշերու չփումէն և գաղափարներու խեղաթիւրումէն որոնք առաջ եկած են փոխանձումի շրջանին պատճառած համաշխարհային անհանգստութենէն, և (բ) գաղափար չունենալէ այն փրանին նշանակէտին վրայ գէպի ուր կը դիմէ մարդկային յառաջդիմութիւնը:

Ներկայ ժամանակներու ամենէն քաջալերական իրողութիւնը և թերեւս շրջանի ամենէն կարեւոր և կենսական եղելութիւնը մարդկութեան օգնիչներ կոչուող զասակարգի մը յայտնուիլն է, որոնց կոչումն ու պաշտօնն է ապացուցանելը թէ մարդկութիւնը աստուածային յատկութիւններ և կարողութիւններ ունի, զորս կրնայ զարգացնել և գործածել, և վերջի վերջոյ պիտի գործածէ իր աշխատանքին և ջանքերուն շնորհիւ: Իրապէս գոյութիւն ունին այսպիսի մարդեր, և կը գործեն անաղմուկ և նուրբ եղանակներով, սակայն դեռ վերացական հոգերու վրայ է անոնց ազդեցութիւնը: Անոնց գոյութիւնը կ'ենթադրէ որ Աստուածային ծրագիր մը կայ մարդկութեան հա-

մար, և կան գիտակից և իմաստուն անհատներ որ կը գործակցին սոյն ծրագրին իրականացումին: Գաղափարային աշխարհի մէն մի ճիւղին առաջնորդները կը զգան թէ փրան մը կայ տիեզերքին մէջ և կան գերմարդկային էակներ, և մեծ եղբայրներու կամ կատարելութեան հասած նուիրապետութիւն մը որ կը գործակցին սոյն ծրագրին հետ: Մեծ քաջալերանք ինչպէս նաեւ մեծ անհրաժեշտութիւն մըն է ասիկա մարդկութեան համար: Մարդիկ վախով և տարակոյսով կը համակուին երբ տեսնեն որ մէկիկ մէկիկ կ'իյնան ու կը փչրուին այն բոլոր յենարանները որոնց կը փարէ քաղաքակիրթ աշխարհը, որովհետեւ վաղանցուկ և ոչ էական բաներ են անոնք և չեն կրնար զիմաւորել բնաշրջնող կեանքին պահանջները: Սակայն երբ մտաւորական դասակարգը կարենայ աւելի հեռուները տեսնել և ճանչնալ մարդկութեան համար սահմանուած նշանակէտը, անիկա կրնայ այդ ուղղութեամբ գործել և շատ մը տառապանք և անհարկի յոգնութիւն և դժբաղդութիւն խնայել անոր:

Ներկան հասկնալու համար պէտք է ակնարկ մը նետել անցեալին վրայ: 1400 թուականներուն աշխարհը ճգնաժամային դրութեան մը մատնուած էր: Հոգեկան ճշմարտութիւններուն արտայայտութիւնը այն ատենուան համար իրենց վերջին եզրին հասած այսինքն բիւրեղացած էին, և այդչափ զօրացած էր մարդկային կամքը որ ազգերու և պետութեանց միջեւ բաժանում առաջ եկած էր: Այս երկու վիճակը, այսինքն բիւրեղացած ուղղափառութիւնը և քաղաքական անջատական ոգին տեւեցին շատ մը սերունդներ, և դեռ կը տեսնեն մինչև մեր օրերը: Այսօր թէ կրօնական և թէ քաղաքական մարդիւրու վրայ միեւնոյն դրութիւնն է որ կը տեսնուի, նայեցէք ուր որ ուզէք, Հնդկաստան թէ Ամերիկա, Չինաստան թէ

Գերմանիա, անջատողական ոգի ամենուրէք: Միեւնոյն ոգին կը ներկայացնեն նաեւ կրօնական և մտաւորական մարզերը, պետտայականութիւնը իր բազմաթիւ աղանդներովը, բողոքականութիւնը իր հարիւրաւոր իրարու գէմ պայքարող յարանուանութիւններովը, և փիլիսոփայական դպրոցները իրենց բազմաթիւ բաժանումներովը, ըլլայ արեւելքի, ըլլայ արեւմուտքի մէջ: Ընդհանուր երեսվթ մըն է այս. բաժան բաժան եղած է հանրային գիտակցութիւնը: Սակայն այս կը նշանակէ միեւնոյն ատեն թէ բիւրեղացումի և բաժանումի շրջանը իր զագաթնակէտին հասած է, և շատ դարեր չանցած անջատումի և տարամերժութեան առաջնորդող այս մտածելակերպը պիտի դադրի այլեւս ու է գործ մ'ունենալէ մեզի հետ:

Այս նպատակին հասնելու համար պէտք էր որ ոյժ տրուէր համագրութեան — իմաստնաց նուիրապետութեան գործելու եղանակը — և քայլեր առնուէր իրագործելու համար այն գաղափարները, որպէս զի արտայայտուի Աստուածային ծրագիրը, ան որ գոյութեան կանչած է ամէն բան: Երբ միութիւնը տիրէ գաղափարաց աշխարհին մէջ, արտաքին աշխարհը ինքնաբերաբար կը մտնէ համադիր պատշաճ կանոնաւորութեան մէջ:

Հոս իրաւամբ կրնայ հարցուիլ թէ ի՞նչ է այդ Աստուածային ծրագիրը: Երբ ծրագիր ըսենք չենք ուզեր իմացնել տիեզերական բան մը որ բնաշրջում կը կոչուի, ո՛չ ալ մարդոց վերաբերեալ այն բանը որ կը կոչուի — թերեւս տարտամ իմաստ մը տալով — հոգիի զօրութեանց զարգացումը: Մեր մոլորակին համար ծրագրուած այս երկու իրողութիւնները կան եւ կը մնան, եւ անոնք միմիայն միջոցներ են մասնաւոր նպատակի մը հասնելու համար: Այն ծրագիրը որուն իրականացումը մօտաւորտ է եւ որուն համար յիշեալ

նուիրապետութիւնը կը գործէ, կրնայ սահմանուիլ այսպէս: — Անիկա մարդոց մէջ ենթակայական համադրութեան մը եւ հեռակրական (telepathic) յարաբերութեան մը հաստատուիլն է, որու հետեւանքով ժամանակը պիտի կորսնցնէ իր արժէքը: Ան բոլոր մարդոց տրամադրութեան տակ պիտի գնէ անցեալին մէջ ձեռք ձգուած յաջողութիւնները եւ հաւաքուած ծանօթութիւնները: Ան պիտի յայտնէ մարդկային մաքին եւ ուղեղին իրական իմաստը: Մարդու իշխանութիւնը պիտի տայ իր ուղեղին եւ մտքին վրայ, ամէն տեղ մտքով ու հոգիով ներկայ ըլլալու կարողութիւնը պիտի պարգեւէ իրեն, ու ա ելի ետքը ամենագիտութեան գուռը պիտի բանայ իր առջեւը: Մտաւորապէս եւ հոգեպէս չարթնցած մէկու մը համար կարելի չէ այս բլանը տնտնել իր լուծեան մէջ, եւ ոչ ալ պատշաճ կերպով զայն հասկնալ: Սակայն այն քայլերը որոնք կը բանան իր հասկացողութիւնը, մարդկային մեքենային զարգացումը որ զինք հաղորդակցութեան մէջ կը գնէ Աստուծոյ կամքը կատարելու պաշտօն ունեցող անհատներու հետ, եւ այն կարողութիւնը որով ոչ թէ միայն տարտամօրէն կը զգայ, այլ նաեւ կը ճանչնայ առնուելիք երկրորդ քայլը եւ որուն առնուելուն կրնայ իր օժանդակութիւնը բերել, այսչափը կարելի է կատարել: Հետեւապէս ուղողը կրնայ իր մէջը զարգացնել յարադիտակցութեան կարողութիւնը եւ լուսավառելու ներքին կայծը, որ երբ տեսնուի ու պատշաճօրէն գործածուի, կը յայտնէ նաեւ ծրագրին միւս մասերը, եւ մասնաւորապէս այն մասը որուն լո սաւորեալ իմաստունները միայն կրնան պատասխանել եւ սպասարկել:

Այս է անցեալ 400 տարիներու ընթացքին տըրուած մասնաւոր ներքին կրթութեանց (esoteric training) նպատակը որմէ կրնանք հետեւցնել թէ որքան լայն

համբերութիւն եւ խորաթափանց հեռատեսութիւն ունին ցեղին աստուածային առաջնորդները: Անոնք առանց աճապարելու, խորհրդակցաբար եւ շրջահայեցութեամբ կը քալեն դէպի իրենց նպատակը: Սակայն եւ այնպէս ունին սահմանափակ ժամանակ մը, եւ այս պարագան է որ կ'ուզենք մեր ընթերցողներուն լուրջ նկատողութեան յանձնել: Բնութեան մէջ Շրջանային Օրէնք (Law of Periodicity կամ Law of Cycles) ըսուած բան մը կայ, որուն բերումով ի միջի այլոց պատեհութեան որոշ յատկութիւններով եւ կարելիութիւններով ժամանակներ գոյութեան կուգան, իրենց գերը կը խաղան եւ կ'անցնին կ'երթան, որովհետեւ սահմանափակ են: Այս շրջաններուն մէջ որոշ ուժեր, ազդեցութիւններ եւ գոյութիւններ առժամապէս միայն կը գործեն: Այս պարագան առաւելագոյն կերպով օգտագործել կ'ուզեն ցեղին բպասարկուները:

Ցեղին իմաստուն ծառաներն ու Առաջնորդները դէպի առաջ նայեցան եւ տեսան որ նոր դտրաշրջանը կը մօտենայ իր մասնայատուկ ուժերով եւ կարելիութիւններով: Անոնք տեսան ներկայացուելու վրայ եւ զող պատեհութիւնը, եւ անցեալ 400 տարիներու ընթացքին աշխատեցան մարդ պատրաստել այդ շրջանին համար (The Aquarian Age = Ջրհոսի դարաշրջան) որ աստղագիտօրէն պիտի տեսէ 2500 տարի: Իրբ կարենանք պատշաճօրէն օգտագործել սոյն շրջանին պարգեւելիք հոգեկան ուժերն ու առիթները, պիտի կըրնանք փորձառարար գիտակցիլ մարդոց միջեւ գոյութիւն ունեցող միութեան կապին, եւ պիտի ունենանք գիտական եւ գիտակից եղբայրութիւն մը փոխանակ զգայական եղբայրութեան որ այդչափ շուտ լօրէն կը ներքողուի ներկայ ժամանակները:

Նկատուեցաւ որ երկու անհրաժեշտութիւն կար, որպէսզի պատշաճօրէն օգտագործուին «Ջրհոս»ի կամ

63905.67

նոր շրջանի աստղաբաշխական ուժերը: Նախ՝ պէտք էր որ մարդկութիւնը մտաւոր զարգացում մ'ունենար, եւ անոր գիտակցութիւնը բարձրանար մտային մակարդակի բարձրագոյն խաւերուն, եւ այդչափ մը մեծնար որ կարենար իշխել ոչ միայն զգացողականութեան, այլ նաեւ իր սովորական խելքին վրայ: Բնդհանուր կերպով մը եւ լայնօրէն գործելու էր մարդոց միտքը, եւ բարձրանալու էր մարդկային հասկացողութեան մակարդակը: Եւ երկրորդ՝ ճար մ'ընելու էր որպէսզի տապալին ու կորսուին բաժանումի, կղզիացումի եւ նախապաշարումի որմերը որոնք մարդերը իրարմէ զատ կը պահեն եւ օրէ օր ալ կ'ամրապնդուին: Շրջանէ շրջան, դարէ դար, մարդիկ ինքնագոհութեան եւ տարամերժութեան մէջ կը պարուրուէին եւ երթալով կը բխրեղանային ընտանեկան, ազգային եւ ցեղային հպարտութեան մէջ:

Առ այս կազմուեցան փոքրիկ խումբեր որոնք սատարեցին մարդկութեան մտային յառաջդիմութեան եւ զարգացումին անցեալ երեք չորս դարերու ընթացքին մէջ:

Այս խումբերը ունեցան չորս գլխաւոր բաժանումներ — կրթական, ընկերային, կրօնական եւ գիտական: Վերջերս երեւան եկան ուրիշ երեք խումբեր եւս, — փիլիսոփայական, հոգեբանական եւ տնտեսական: Ի հարկէ անցեալին մէջ փիլիսոփաներ միշտ անպակաս եղած են մարդկութեան մէջէն, սակայն ասոնք ընդհանրապէս կղզիացած անհատներ եղած են, եւ հաստատած են մէյ մէկ փիլիսոփայական դպրոցներ, բոլորն ալ ծանօթ իրենց կողմնակցական եւ անջատողական ոգիով: Ակնառու անհատներ չկան հիմա ինչպէս որ կային անցեալին մէջ, անոնց փոխարէն խումբեր ունինք որոնք կը ներկայացնեն ու կը մարմնացնեն որոշ գաղափարներ: Ուրեմն՝ կ'արժէ որ սոյն

եօթը խումբերուն վրայ նայուի իբր նուիրապետութեան ծրագրին գործակատարները, որոնք կոչում ունին մտայնութիւններ ստեղծելու եւ բարելաւելու, նախապատրաստական պարագաներ կերտելու եւ որոշ բաժին ունենալու մարդկային բարեշրջումի գործին մէջ:

Անցեալին մէջ զանազան ոյժեր յաջորդաբար արտայայտուեցան եւ գացին, եւ անոնց շրջանին մէջ երեւցան պզտիկ խումբեր որոնք խաղացին իրենց դերերը եւ անյայտացան, յաճախ անգիտակ մնալով իրեց ներքին միութեան և աշխատակիցներուն մասին: Դէպի ետ նայելով կարելի է յստակ կերպով մը տեսնել թէ ինչ գործ տեսան անոնք եւ ինչպէս սատարեցին մարդկութեան յառաջացումին: Հոս մեր միջոցը չներեր անոնց գործին մանրամասնութեան մէջ մտնել, սաչափ մը միայն կրնանք ըսել որ մարդկութեան աչքը բացին անոնք, ոչ միայն նիւթի եւ երեւոյթի (form) վրայ, այլ նոյնիսկ իր էսութեան թաքուն խորքերուն վրայ: Անոնց գործունէութեան իբր հետեւանք ունինք հիմա մարդկութիւն մը որուն անհատները թէեւ դեռ չեն ճանչցած ներքին անքակտելի միութիւնը, սակայն եւ այնպէս սկսած են սերտօրէն ու մօտիկօրէն յարաբերուիլ իրարու հետ. ուրեմն ներկայ մարդկութիւնը կը բնորոշեն հետեւեալ երեք իրողութիւնները.

1. Հիանալի ներքին յարաբերութիւն եւ հաղորդակցութիւն մը, որուն սպասարկուներն են ձայնաձիւրը, մամուլը, փոխադրութեան ներկայ միջոցները, հեագիրն ու հեռաձայնը:

2. Լայնատարած մարդասիրական ձեռնարկներ, եղբօր եղբօրը հանդէպ, մարդոց ուրիշ մարդերու հանդէպ տածած պատասխանատուութեան զգացումը որ բացարձակապէս անծանօթ բան մըն էր 1500 թը-

ւականներուն : Կարմիր խաչի դոսակարգէն շարժումներ, կրթական հաստատութիւններ, հիւանդանոցներ եւ ներկայ տնտեսական տագնապը թեթեւցնելու բընոյթն ունեցող միջոցներ, ասոնց բոլորն ալ վերը յիշուած ներքին գործունէութեան արտաքին երեւոյթներն են :

3. Բոլոր մարդկային ընտանիքին նախապէս յիշուած երկու հիմնական խումբերու մէջ բաժնուելը Գիտակից կամ անգիտակից կերպով :

Ան միութիւնը զոր կը փափաքին հեռատես անհատներ, ոչ մէկ մասին անտեսուելը կը նշանակէ : Ընդհակառակը այդ կը նշանակէ որ իւրաքանչիւր հատուած ստանայ պէտք եղած խնամքը եւ աճի այնպէս որ ընդհանուր գործարանաւորութիւնը օգտուել սոյն ներդաշնակութենէն : Այդ միութիւնը կը նշանակէ, օրինակի համար, իւրաքանչիւր ազգին իրեն հաճելի եւ յարմար ձեւով զարգացումն ու կառավարուելը, որպէսզի ան կարենայ կատարել իր միջազգային պարտականութիւնները, եւ այսպէսով ինքզինքը արժեցնէ իր արդեւոր եղբայրակցութեան մէկ անդամը : Այդ չը ջատագովէր համաշխարհային կառավարութեան մը սկզբունքը, այլ կը ջատագովէ զարգացումը ընդհանուր գիտակցութեան մը, որ կը զգայ աբողջին միութիւնը, եւ կը յանգեցնէ այն վճռականութեան թէ իւրաքանչիւրը ամենուն համար պէտք է ըլլայ եւ ամէնը իւրաքանչիւրին համար : Այս կերպով միայն կրնայ առաջ գալ միջազգային միութիւն մը որուն բնոյթը պիտի ըլլայ քաղաքային եւ ազգային ոչ - եսասիրութիւն : Նաեւ, այդ միութիւնը չնշանակէր միաձեւ կրօնքի մը հիմնուելը : Ան կ'ուզէ ծանօթացնել այդ իրողութիւնը թէ ճշմարտութեան եւ հաւատարմութեան բոլոր բանձեւումները մասնակի բաներ են ժամանակի եւ միջոցի մէջ, առժամեայ կերպով մը

պատշաճեցուած դարու եւ ցեղին պայմաններուն եւ ընդունակութեանց : Անոնք որոնք մասնաւոր հակում մ'ունին ճշմարտութեան որ եւ է կերպ յայտնութեան մը, ո եւ է կրօնի մը, պիտի հասկնան որ ուրիշ յայտնութիւններն ալ, ուրիշ անուանակոչումներն ալ, զԱստուած եւ անոր գործերը բացատրելու կամ ծանօթացնելու ուրիշ եղանակներն ալ կրնան հաւասարապէս ճիշդ ըլլալ, եւ կրնան իրենց մէջ մասեր պարունակել այնպիսի ճշմարտութիւններէն կամ իրականութիւններէն որոնք աւելի մեծ եւ աւելի լաւ են քան ինչ որ կրնայ ըմբռնել եւ արտայայտել մարդուն ներկայ մտքն ու կազմուածքը :

Ուրեմն, անցեալ չորս դարերու ընթացքին խումբերը իրարու յաջորդեցին, եւ իւրաքանչիւրը կատարեց իր գերը : Հիմա մենք անոնց գործին պտուղն է որ կը քաղենք : Իբր կրթական խումբի աշխատանքին արդիւնք ունեցանք Անգլիոյ Եղիսաբէթ Թագուհիի դարուն բանաստեղծները եւ Վլքլքթորիական դարուն գերման երաժիշտները : Ունեցանք նաեւ արուեստագէտներու խումբերը որոնք հիմնեցին Եւրոպային փառքը կազմող դպրոցները : Նաեւ ուրիշ երկու նշանաւոր խումբեր, մէկը կուլտուրական եւ միւսը քաղաքական, խաղացին իրենց գերերը, եւ առաջ բերին, մէկը՝ Վերածնունդը (Le Renaissance) եւ միւսը Ֆրանսական յեղափոխութիւնը : Դեռ կը տեսէ ասոնց գործին հետեւանքը : Ներկայ մարդասիրական շարժումը որ կը շեշտէ ներկայիս մէջ իր լրումն ունեցող անցեալը : կը սկսի Վերածնունդէն : Իսկ Յեղափոխութիւնը, եւ մարդոց իրենց աստուածային իրաւունքներուն համար կռուելու վճռականութիւնը մասնաւոր ձևունդն է Ֆրանսական յեղափոխութեան : Ապստամտամբութիւն, քաղաքական կուսակցութեանց կազմութիւնը, դասակարգային պայքարը որ սուր հան-

գամանք մ'ունի մեր օրերը, եւ իւրաքանչիւր երկրի պայքարող քաղաքական հատուածներու բաժանումը, անցեալ երկու հարիւր տարուան ընթացքին համաշխարհային, թէեւ միշտ ցանցառ, երեւոյթ մը դարձած է։ Այս միջոցներով մարդիկ մեծցան եւ մտածել սորվեցան։ Հասկնալի է որ իրենց փորձառութեան ընթացքին շատ անգամ սխալ միտքեր որդեգրած, սխալ կերպով մտածած եւ սխալ գործեր տեսած ըլլան։ հասկնալի է նաեւ որ սխալմունքներ ասկէ ետքն ալ պիտի պատահին, սակայն ինչ ալ ըլլայ վերջնական բարիքը ստոյգ եւ ապահով է։ Հայնատարած անհանգստութիւն, առժամեայ նեղութիւններ եւ տընտեսական տագնապներ, պատերազմ եւ արիւնհեղութիւն, աղքատութիւն եւ մոլութիւն, այս բոլորը բաւական են յոռետեսութեան անդունդը գլտորելու մակերեսային խորհող մը։ Սակայն անոնք որ տեսած են, անոնք որ կը զգան իմաստուն նուիրապետութեան ներքնապէս առաջնորդող ձեռքը, գիտեն որ առողջ է մարդկութեան սիրտը, եւ ներկայ քաոսին մէջէն, եւ ո՞վ գիտէ թերեւս անոր բերումով երեւան պիտի դանկացութիւնը շտկելու եւ եղբայրակցական միութիւնն ու համագործութիւնը (synthesis) ստեղծելու կարող մարդեր։ Հասունցած է մարդկութիւնը, եւ եկած է ժամանակը. երբ բաժան բաժան եւ իրարմէ հեռու մնացող մասերը կրնան միանալ եւ համագործած ամբողջութիւնը, մարդկային ընտանիքը, կրնայ զարձեալ բարձրանալ իր սկզբնական կատարելութեան պատուանդանին վրայ*)

*) Հոս ակնարկուած գաղափարը հետեւեալն է։ Ըստ ըստ մը խորհողներու, մանաւանդ քաճագէտներու (occultist) որոնց դասակարգին կը պատկանի Տիկին Պեյլի, մարդկութիւնը կամ մարդկային գիտակցութիւնը միութիւն մըն էր խիստ հեռաւոր դարերու մէջ, քերես

Ունեցանք նաեւ կրօնական հողի վրայ աշխատող բաղմաթիւ խումբեր, որոնց թուումն ընելն անկարելի է։ Ունինք կաթոլիկ միստիկներ որոնք Արեւմուտքին փառքը կը կազմեն։ Կան նաեւ Բողոքող Լուսերականներ, Կալվինականներ, Մեթոտիստներ, Պանդուխտ Հայեր (Pilgrim Fathers — այս թթու բայց անկեղծ մարդերը), Հիւկէնսթներ, Մօրափիաններ եւ վերջապէս ներկայ հազար ու մէկ աղանդներ որ կը տեսնուին ամէն երկրի մէջ։ Ասոնց իւրաքանչիւրը իրենց մասնաւոր պաշտօնը կիրարկեցին եւ մարդերը առաջնորդեցին այն կէտին վրայ, ուր անոնք կ'ըմբոստանան այլեւս եւ չեն ուզեր կրօնական հեղինակութեան լինութարկուիլ։ Անոնք իրենց գործին բնոյթով իսկ մարդը առաջնորդեցին որ անիկա ինքնիրեն համար խորհի։ Անոնք անձնական ազատութեան եւ գիտնալու անհատական իրաւունքի ջատագովները եղան։

միլիսնաւոր սարինք առաջ։ Սակայն միտքը զարգացած չըլլալուն զգացողական եւ անգիտակցից միութիւն մըն էր այս եւ մարդիկ կ'ապրէին անգիտակցից ~~բաւական~~ քեան մը մէջ։ Մարդկութեան ոսկեդարն էր այս։ Այս գրեթէ լեզուով Առաջին Շրջանն է այս։

Մտին արքնալովը երեւան եկաւ ինքնագիտակցութիւն, եսապաշտութիւն, ինքնապիտութիւն, ինքնակեդրոնացում, հետեւապէս բաժանում, քառամեծութիւն, ելլն։ Այս երեւոյթին բնական եւ անբաժան ընկերը եղաւ ցաւ, վիտ, քառապանք, պայտաւ, մահ։ Ներքին միութեան կապը բոլորովին կ'անհետանայ։ Երկրորդ շրջանն է այս։

Ասոնց յաջորդող աստիճանը այն է, ինչպէս որ հեղինակը կը բացատրէ իրեն յատուկ ուժգին լեզուով, քի մարդիկ առանց ինքնագիտակցութեան կորսնցնելու, առանց իրենց անհասկանութեան բան մը գեղջելու (ի բաց առեալ եսապաշտութիւն, այլամեծութիւն եւ նման անձնականութեան վերաբերեալ բաներէ որոնց դերը լրացած եւ եղանակը անցած ըլլալով մարդիկ ա-

Պէտք է հակիրճ մեկնաբանութիւն մը տալ վերջին երեք խումբերուն վրայ. որոնց գործը զարմանալիօրէն կը տարբերի միւսներուն գործէն: Թուականի կարգին վրայ կուգան նախ՝ փիլիսոփաները, յետոյ՝ հոգեբանները, իսկ ամենէն ետքը գործի մարդերը կամ տնտեսագէտները:

Ներկայ փիլիսոփայական կաճառը այլեւս զօրաւոր կերպով մը կը կաղապարէ ժողովուրդին մտածելակերպը, և միեւնոյն ատեն հին ասիական փիլիսոփաներու գաղափարներն ալ կամաց կամաց կը սկսին աւելաւորանալ գաղափարներու վրայ ազդելու: Վերլուծութիւն, յարակցութեան և համագրութեան (analysis, correlation, synthesis) միջոցներով մարդուն մտածելու կարողութիւնը կը զարգանայ, և վերացական միտքը կը միանայ գործնական կամ առարկայական մտքին: Ուրեմն, փիլիսոփայական գործին իբր հետեւանք,

նոյնքան ձեռքագասուելու եմ, կրնամ վերագնել նաեւ նախկին գիտակցութիւնը, այն է մարդոց միջեւ գոյութիւն ունեցող միութեան ասուածային կապը: Բարեւոյնի այս աստիճանն է որ գիտակից եղբայրութիւն կ'անուանուի սոյն գրութեան մէջ: Աս ալ երրորդ փուլն է:

Ասուածաւանդի այլաբանութեան մէջ առաջին փուլը կը պատկերացուի Ադամ Սելայի (նախկին մարդկութեան) եղբոր դրախտին մէջ ապրած երջանիկ եւ սակայն անգիտակից (մեղ) կեանքով. երկրորդ փուլը կը պատկերացուի անոնց դրախտէն առաքուելովը. երբ մտնեն որոշ ուղղութեամբ գործելու սկսելովը կորսուեցաւ նաեւ միութեան կապը եւ սկսաւ ճառագայի փորձառութեան (թէեւ զարգացումի համար անհրաժեշտ եղող) երկրորդ փուլը: Այս փուլն ալ իր յիմունքն հասած ըլլալով՝ սակաւ առ սակաւ պիտի սկսի նոր դարձանք, երրորդ փուլը, զոր այդչափ գեղեցկօրէն, ուժգնօրէն եւ բազմակողմանի կերպով կը նկարագրենք իր շեշտէ հետեւեալը:

Հ. Ս. Տ.

Մարդուն զգայական մասը իր ծանօթ երեք ստորաբաժանումներով. այն է բնագոյով, միտքով և գերզգայութիւնով (intuition) կը հասնի մտացի համակարգութեան (coordination): Բնագոյը կապ մըն է զոր մարդն ունի կենդանական աշխարհին հետ, միտքը ուրիշ մարդոց կը միացնէ զինքը, իսկ գերզգայութիւնը իր առջեւ կը բանայ հոգեկան արժէքներու աշխարհը: Փիլիսոփայական պրպտութիւններու նիւթը կը կազմեն այդ երեքը, որովհետեւ փիլիսոփայութեան նիւթն է ճշմարտութեան կամ իրականութեան բնոյթը և գիտութեան կամ ծանօթութեան միջոցները:

Միւս երկու կրտսեռ խումբերն են. (Ա) Հոգեբանները որոնց բնաբանն է Տեբեան հրամանը՝ «Մա՛րդ, ծանի՛ր զքեզ», և (Բ) Տնտեսագէտները որոնք աւանդապահներն են այն միջոցներուն որոնք անհրաժեշտ են մարդուն ֆիզիքական գոյութեան համար: Այս երկու ճիւղերը բնականաբար և հակառակ իրենց արտաքին զարտուղութեան և տարբերութեան, էապէս աւելի համադրական (synthetic) են քան միւսները: Մէկը կը զբաղուի մարդկային ցեղի հետ, մարդկութեան զանազան տիպերուն հետ, մարդկային մեքենային հետ, մարդուն մղումներուն և յատկութիւններուն հետ, և անոր գոյութեան յայտնի կամ թաքուն նպատակին հետ: Միւս խումբը կը հակակշռէ անոր գոյութեան միջոցները և կը կառավարէ ամէն ինչ որ կրնայ ոյժի վերածուիլ, և զիկտադրութիւն մը կը հաստատէ հանրային յարաբերութեանց, վաճառականութեան և փոխադրութեան բոլոր միջոցներուն վրայ: Ասոնք կը հակակշռեն առարկաներու բազմազանութիւնը զորս ժամանակակից մարդը անհրաժեշտ կը նկատէ իր կենցաղին համար: Դրամը բիւրեղացած ոյժ մըն է, նիւթականացած, այսինքն երեւելի գարձած կենսական ոյժն է, որ տնտեսական ճիւղի հակակշռին

տակ է: Այս ճիւղը թուագրական կարգով ամենէն
ետքը կուգայ և իր ուղղութիւնը ճշգրտօրէն ծրա-
գրուած ըլլալով խնամքով ալ առաջ կը տարուի, կէտ
մը զոր պէտք չէ մոռնալ:

Աշխարհի վրայ գտնուող բազմաթիւ ազգերու և
բիւրաւոր մարդերու հետ բաղդատմամբ խիստ սակա-
ւաթիւ են այս խումբերը և անոնց անգամները, որով
կարելի է դիւրաւ ճշդել մարդկային զարգացումի հա-
մար անոնց կատարած դերը և գրաւած ընկերային
դիրքը: Բուն շեշտելիք կէտը այն է որ անոնց բոլորն
ալ իրենց մղումը ստացան կեանքի ներքին, ենթա-
կայական կողմէն: Անոնք եկան Աստուածային մղու-
մով մը և իրենց կատարելիք մասնաւոր գործին գի-
տակցութիւնովը: Սկիզբները բոլորն ալ իմաստուններ
և միստիկներ եղան և անտեսանելիօրէն առաջնոր-
դուեցան, քայլ առ քայլ, իրենց հոգիներուն կողմէ,
որոնք իրենց կարգին գիտակից կերպով կը գործակե-
ցէին գերմարդկայնոց նուիրապետութեան հետ: Եղե-
լութիւնը այսպէս եղած է նոյնիսկ այն պարագային,
երբ ֆիզիքական մարդը անգիտակ եղած է իր պատ-
կանած խումբին մէջ ունեցած դիրքին և կամ այդ
խումբին Աստուածային պաշտօնին: Կ'արժէ յիշել որ
անյաջողութեան կամ ձախողութեան դէպք մ'իսկ չէ
արձանագրուած, թէ և անհատը միշտ ականատես չէ
եղած ձեռք բերուած յաջողութեան, որովհետեւ ա-
նոնք ապագայի համար կը շինեն ու կը ծրագրեն:
Յաւալիօրէն ճիշդ է որ իրենցմէ ետքը եկողները յա-
ճախ ձախողած են իրենց մասնակի օժանդակութեան
մէջ և գործակիցներէն ոմանք հաւատարիմ չեն մնա-
ցած իրենց իտէալին, սակայն կեդրոնական խումբին
ձեռնարկները միշտ յաջողութեամբ պսակուած են: Այս
իրողութիւնը կը բուժէ յոռետեսութիւնը և կը վկայէ
ենթակայական գործունէութեան մեծ ոյժին:

Գերմարդկայնոց նուիրապետութիւնը հիմա ուրիշ
ծրագիր մը կը հետապնդէ. այն է ի մի ամփոփել և
ներդաշնակ ուղղութիւն մը տալ մտքի այն հոսանք-
ներուն որոնք մէջտեղ եկան 1500 թուականէն առ-
դին, և որոնք իրենք իրենց ձգուելով դէպի անջա-
տում և ուժացում կրնան առաջնորդել, ինչպէս որ
ակնարկուեցաւ վերը: Որովհետեւ սկզբնական մղում-
ները կրնան թէ բարիք և թէ չարիք գործել: Երբ
մարդոց ուշադրութիւնը տառին կամ նիւթին վրայ
կեդրոնանայ և նիւթը կամ ձեւականութիւնն իշխէ,
ասոր չարիք կ'ըսենք, որքան ատեն որ անիկա մնայ
ստորագաս և զանցառելի քանակութիւն մը, ասոր
բարիք կ'ըսենք, որովհետեւ այս պարագային գաղա-
փարականը կ'իշխէ մեր վրայ և ոչ թէ անոր արտա-
յայտութիւնը: Ժամանակի հոլովումով քանի մտքի
ոյժը դրոշմուի նիւթին վրայ, (այսինքն գաղափարը
նիւթականանայ), և աւելի պզտիկ մտքեր սկսին զայն
ըմբռնելու կամ ոգեւորուիլ անով, այն ատեն կը սկսի
երեւան գալ այն զոր չարիք կը կոչենք: Վերջ ի վեր-
ջոյ ասիկա կը յանգի եսասէրութեան, բաժանումի,
հպարտութեան և ուրիշ անբաղձալի յատկութեանց
չարքին որոնք այդչափ աւերներ կը գործեն աշխարհի
վրայ:

Նախապէս պէտք եղած էր մարդոց անկապակից
մասսաներէն զանազան յատկութիւններով օժտուած
մարդեր ընտրել և զատ զատ անոնց յանձնել մարդ-
կութեան մակարդակը բարձրացնելու և մարդկային
գիտակցութիւնը ընդլայնելու պաշտօնը:

Հիմա ա'լ ատենը եկած է որ գոյութիւն ունեցող
խումբերէն անհատներ ընտրուին կազմելու համար
ենթակայական մարմին մը, որ իր մէջ ունենայ բո-
լոր ցեղերէ, բոլոր տիպերէ և բոլոր հակուռիկներէ մար-
դեր ու կիներ: Մասնաւոր առաքելութիւն մը պիտի

ունենայ սոյն մարմինը որուն վեր սքերեալ իրականութեանց մի քանին կրնանք դասաւորել այսպէս:

Ա. Ասիկա տեսակէտով մը ենթակայական նուիրապետութեան ֆիզիքական խաւի վրայ արտայայտուելուն, կամ սոյն մարմինին ֆիզիքական մէկ մանրանկարը շինելու փորձ մըն է, նկատելով որ ֆիզիքական մարմնացումի մէջ եղողները պիտի մասնակցին անոր: Թէև ասոնց բոլորն ալ ֆիզիքական մարմնացումի մէջ եղողներ պիտի ըլլան, սակայն անոնք պիտի գործեն ենթակայականօրէն, և պիտի օգտագործեն ներքին զգացողական գործարանաւորութիւնը և գերզգայութիւնը (intuition): Ու պիտի բաղկանայ բոլոր ազդերու ու տարիքի պատկանող մարդերէ եւ կիներէ, սակայն բոլորն ալ պարտին հոգեպէս տրամադրուած ըլլալ, գիտակից և գործունեայ անհատներ ըլլալ, զարգացած մտքի տէր և արթուն ըլլալ, և բոլորն ալ համապարբակ (inclusivə) բնոյթ ունենալ:

Բ. Անդամներուն պարտադրուելիք էական պայմաններէն մէկը այն է որ անոնք պիտի յօժարին անձանօթ մնալու և ենթակայական մակարդակներու վրայ աշխատելու: Անոնք պիտի գործեն անշուք կերպով մը և վարագոյրի ետեւ: Հետեւապէս անոր անդամները հեռու պիտի ըլլան փառասիրութենէ, ցեղային գերակշռութեան զգացումէ, և անհատական զարգացումի հպարտութենէ: Անոնք մի միայն զգայականօրէն գիտակից պիտի ըլլան իրենց ընկերներուն, անոնց մտածումներուն և անոնց միջավայրին ու պարագաներուն:

Դ. Ու է արտաքին կազմակերպութիւն մը չպիտի ունենայ անիկա, ո՛չ կեդրոնատեղի, ո՛չ ժողովրդականութիւն, ո՛չ ծանուցում և ո՛չ ալ խմբանուն: Ասիկա հնազանդ գործիչ և պատրաստակամ օշնիչներու խումբ մըն է, հնազանդ միմիայն իրենց հոգիներուն և խումբի կարիքներուն: Հետեւապէս սոյն

խումբին կը պատկանին ամէն անոնք որ իրապէս կը ծառային իրենց նմաններուն, ուր որ ալ, որ ճիւղի մէջ ալ ծառայելու ըլլան, կրթական ընկերային, գիտական, կրօնական, փիլիսոփայական, հոգեբանական կամ տնտեսական: Ասոնք մաս կը կազմեն մարդկութեան համար աշխատող արհեստաւորներու ներքին կաճառին, աշխարհի միստիկներուն, այս պարագան գիտնան կամ ոչ: Ամէն մէկուն կատարած գործը և տրամադրութիւնն ու մտածելակերպը և ո՛չ ուրիշ նշան մը զինք պիտի ծանօթացնէ ուրիշ անդամի մը երբ ասոնք պատահամբ իրարու հանդիպին ֆիզիքական խաւի վրայ:

Դ. Այն խումբը «հոգեկան» բառը կը գործածէ խիստ լայն իմաստով մը: Հոգեկանը ըստ իրենց այն համապարփակ ճիգն է որ կը ձգտի գէպի մարդոց բարելաւումը, զարգացումը և հասկացողութիւնը: Ան կը նշանակէ, ըստ իրենց, լայնամտութիւն, միջադժային հաւաքական (synthetic) հաղորդակցութիւն, կրօնական համապարփակ տրամադրութիւն, և մտային բոլոր ուղղութիւնները որոնք առնչութիւն ունին մարդկային էակներու ներքին զարգացումին հետ:

Ուրեմն, խումբ մըն է անիկա որ մասնաւոր ոճեր կամ ու է մատեան չունի, հաւատամք մը չունի, և ո՛չ ալ բիւրեղացած վարդապետութիւն մը: Իւրաքանչիւրին և բոլորին մղիչ ոյժը Աստուծոյ սէրն է որ կը յայտնուի մարդոց իրարու հանդէպ տածած սիրոյն մէջ: Անոնք գիտեն եղբայրութեան ճշմարիտ իմաստը, և խտիր չեն գնեք ազդութեանց և ցեղերու միջեւ: Անոնց կեանքերը կամաւոր ծառայութեան կեանքեր են որ կը մասնացուի առանց եսասիրութեան և առանց վերապահումի:

Ե. Անդամները ցեղին երեց եղբայրներուն միայն ծանօթ է, և անուանացանկ չբռնուիր: Անդամներէ երեք յատկութիւն կը պահանջուի:

1. պէտք է որ Հոգիին և իր Մեքենային, այսինքն ֆիզիքական մարդուն մէջ բաւականաչափ յարաբերութիւն հաստատուած ըլլայ և ներքին երրորդութիւնը, այսինքն հոգին, միտքն և ուղեղը գործօն և մէկ գծի վրայ ըլլան (aligned),

2. Ուղեղը հեռակրօրէն զգայուն ըլլալու է երկու ուղղութեան վրայ, և գործելու է ուղուած ատեն։ Ան գիտակից ըլլալու է հոգիներու աշխարհին ինչպէս նաեւ մարդոց աշխարհին։

3. Ընդունակ պէտք է ըլլայ վերացական և համադրական կերպով մտածելու։ Այս յատկութիւնն է որ մարդը կը կարողացնէ ցեղային և կրօնական պատուարներուն վրայէն ցատկելու։ Այս յատկութեան զարգացումով հաւատքը վստահութեան կը փոխուի, և կը տեսնուի թէ կեանքը շարունակական է և մահով չվերջանար։

Ամփոփենք։ Ըսինք որ անցեալին մէջ յայտնուող խումբերը իրականութեան որոշ մասերը ներկայացուցին, և որոշ յատկութիւններ ի յայտ բերին։ Նոր խումբը բոլոր կողմերը պիտի ներկայացնէ և կազմուած պիտի ըլլայ ոյժի բոլոր ճիւղերու պատկանող անդամներէ։ Շատ մը խումբերու պատկանող անդամներուն մեծամասնութիւնը Աստուածային ծրագրին որոշ մասերը կատարեցին եւ աշխատեցան մարդկութեան զարգացումին համար, սակայն անոնք ընդհանուր առմամբ որոշ հասկացողութիւն մը չունէին իրենց կատարած գործին իսկական բնոյթի մասին, և գաղափար չունէին հոգիին և մարմնոյն յարաբերութեան վրայ, որը Զմիայն կարող է առաջնորդել իմաստուն աշխատութեան։ Անոնք խումբեր էին կազմուած գլխաւորապէս անձնաւորութիւններէ որոնք ունէին հանճարի բաժին մը, ինչ որ կը ցուցնէ թէ հասկացողութիւն մը հաստատուած է հոգիին հետ։

Ներկայիս կազմուելու վրայ եղող խումբը այնպիսիներէ պիտի բաղկանայ որոնք լիովին գիտակից են հոգիի գոյութեան, եւ իրական ու տեւական յարաբերութիւն մը հաստատած են անոր հետ։ Ասոնք միտքը, զգացողականութիւնը և մարմինը կը նկատեն իբր գործիքներ, որոնք կը ծառայեն, հոգիի առաջնորդութեան տակ, որոշ մարդկային հաղորդակցութիւններ կատարելու և որոշ աշխատանքներ տանելու։ Հետեւապէս անոնք մարմին ունեցող հոգիներ են և կը գործածեն անձնականութիւնը կամ ֆիզիքական մարդը, և ոչ թէ ֆիզիքական մարդեր՝ պատահաբար ներշնչուած հոգիին կողմէ։ Շատ մը նախորդ խումբերու անդամները բոլորն ալ կերպով մը միակողմանի մարդեր էին, և իրենց հանճարները գործեցին որոշ ուղղութիւններու վրայ։ Անոնք մարդկութեան ընծայեցին փառաւոր կարողութիւններ, Շէքսպիրի պէս գրող մը, Տա Վինչիի պէս նկարիչ մը, Պէթովէնի պէս գլուխ-գործոցներ արտագրող երաժիշտ մը, և կամ Նափոլիոնի պէս համաշխարհային յեղաշրջումներ կատարող մէկը։ Սակայն նորատիպ խումբի արհեստաւորը բազմակողմանի անհատ մը պիտի ըլլայ և պիտի կրնայ կատարել ու է գործ մը որուն պիտի ուղէ իր ձեռքը երկարել, և հիմնական մղում մը պիտի ունենայ մտային մակարդակներու վրայ աշխատելու քան թէ ֆիզիքական խաւի վրայ։ Հետեւապէս ասանկ մէկը կրնայ օգտակար կերպով գործակցիլ ցեղի առաջնորդներուն հետ, և շատ մը մարդերու մէջ գործել իր ճկունութեան շնորհիւ, և յարատեւ հաղորդակցութեան մէջ ըլլալով իր հոգիին հետ, ասկէ քաղուելիք շնորհն ու կարողութիւնները ի սպաս պիտի դրուին իր խումբին պահանջներուն ու կարիքներուն։

Թերեւս դար կամ դարեր պիտի անցնին մինչև որ յայտնուի այս խումբին իրական ներկայացուցիչը։ Ա-

նիկա նոր դարաշրջանի բուն մարդը պիտի ըլլայ համազգային խառնուածքով, սուր զգայութիւնով, բարձր մտային կազմուածքով, մասնաւորապէս բարձրագոյն հոգեկան թռթռացումներու ընդունակ զգացողական կազմուածքով, զօրաւոր և կիրթ ուժամարմինով (կամ եթերային մարմինով) և վերջապէս առողջ ֆիզիքական մարմինով, թէեւ այս վերջինը սովորական իմաստով ուժեղ չպիտի ըլլայ:

Քիչ մը յստակ կերպով արտայայտուինք աշխարհի արհեստաւորներուն մասին: Ի՞նչ է անոնց ներկայ դրութիւնը:

Եւրոպական երկիրներու մէջ, Միացեալ Նահանգներու մէջ, Ասիոյ եւ Հարաւային Ամերիկէի կարգ մը մասերուն մէջ մարդեր կան, ընդհանրապէս աշխարհի անծանօթ, որոնք նախապէս կը մտածեն: Այս խօսքին ուշադրութիւն ըրէք: Այս նոր խումբին ամենէն կարեւոր անդամները, եւ անոնք որոնք խիստ մօտ յարաբերութիւն ունին ցեղին մեծ եւ իմաստուն Աւաշտիներուն հետ, այդպիսիներ են որոնց կեանքը դէպի նոր իտէալ ուղղուած է: Ծիշդ կրնայ ըլլալ որ անոնց մտածումները որոշ ֆիզիքական արդիւնքներ կարենան տալ, սակայն անոնք կ'ապրին, ամէն բանէ առաջ, «բարձրագոյն խաւերու վրայ», հոն կը կատարեն իրենց աշխատանքը, եւ լուռ ու խաղաղ կերպով կը տարածուի անոնց ազդեցութիւնը: Անոնք կարեւորութիւն չեն տար իրենց անձնաւորութեանց եւ երբէք չեն պարտադրեր ո՛չ իրենց գաղափարներն ու տեսակէտները եւ ո՛չ ալ իրենց գործելակերպը: Անոնք իրենց տկար կողմերը կը ճանչնան, սակայն ասիկա արգելք կամ անպատեհութիւն մը չկազմեր իրենց համար. կը շարունակեն մտածել, որպէսզի այն Աստուածային ծրագիրը զոր կը տեսնեն բարձրագոյն խաւերու վրայ, իրականանայ նաեւ ֆիզիքականին:

Վրայ: Անոնք բնականաբար զարգացած, հմուտ եւ մամուլին հետեւող մարդեր են, որովհետեւ ներկայ քեթուարին փոխանցումի շրջանին մէջ կը պարտին մօտէն տեղեակ մնալու աշխարհի վիճակին եւ իւրաքանչիւր երկրի մէջ տեղի ունեցող անց ու դարձին: Իւրականութեան մէջ ազգութիւն չունին անոնք, այն իմաստով որ ո՛չ իրենց երկիրը եւ ո՛չ ալ իրենց ընտանեկան գիրքը իրր ամենէն կարեւոր բաներ չեն նշուած կատեր: Անոնց նշանաբանն է՝ անանց անապարանքի սակայն յարատեւօրէն աշխատիլ, որպէսզի կրթուի ժողովուրդներու հասկացողութիւնն ու մտայնութիւնը եւ վերջ գտնէ կրօնական աղանդամոլութիւնը, ազգային աշխարհութիւնը, եւ ցեղային նախապաշարումը: Մէկ մէկ, հոս ու հոն, քով քովի կուգան անոնք, եւ իրենց շուրջը կը հաւաքեն այն տեսակ մարդեր որոնք ազատ են հին դրութեան ընկերային, կրօնական եւ կրթական գաղափարներէ: Անոնց բոլորն ալ, օժտուած սոյն տրամադրութիւնով, պապգային կը նային եւ իրենց պաշտօնն ու պարտականութիւնը կը նկատեն «խաղաղութեան ու հաճութեան» նոր դարաշրջանը կերտելը: Միլիոնաւոր մարդոց մէջ հազիւ մի քանի հազար հոգի կայ որոնք կրնան միեւնոյն բանը զգալ: Աստուածային փրկին հետ քիտակցաբար աշխատող չորս հարիւր այրերու եւ կիներու մէջ հազիւ 156 հոգիներ կան որոնք պատրաստուած ըլլան աշխարհի միստիկներուն հետ Գործակցելու: Սակայն ուրիշներն ալ պիտի մարդուին եւ պատրաստուին:

Այն հեռանկարը զոր կ'ուզենք աչքի առնել բըւնեղ խմբակներու ցանց մըն է որոնք կ'աշխատին բոլոր կարելի ազդեցութեանց վրայ. եւ որոնք իրենց ներշնչումը կ'ստանան լուսկ մեծիկ, եւ իրենց հոգիին միջոցով, երեւան դալու վրայ եղող խումբին մէկ կամ աւելի երեց անդամներէն: Այս հոգեկան վառա-

բանները (focal point, foyer) որոնց միջոցով աշխատի կ'ուզէ Հոգեւոր Նուիրապետութիւնը, իրարու կապուած պիտի ըլլան հեռակրութիւնով (telepathy)։ Դրսեպէս ո եւ է կապակցութիւն չպիտի ունենան, սակայն եւ այնպէս պիտի շարժին կատարեալ հասկացողութիւնով, զիրար չխաչաձեւելով, իրարու չմիջամետելով եւ ձգելով որ իւրաքանչիւր գործիչ ազատ ըլլայ իր խումբին մէջ իր յարմար տեսած եղանակով սորվեցնելու։ Գործածուած ոճերը, մեթոտները, յարաբերուած տիպերը, յայտնուած ճշմարտութիւնները, առօրեայ կեանքին կրթութիւնը եղանակը, այս բոլորը աշակերտին (disciple) դատողութեան կը ձգուին։

Սակայն եւ այնպէս նոր դարու արհեստաւորները որոշ ընդհանուր մասնայատկութիւններ պիտի ունենան։ Անոնք ո եւ է դաւանանք մը չպիտի պարտադրեն, ո եւ է վարդապետութիւն եւ կամ հեղինակութիւն չպիտի ջատագովեն։ Անոնք անձնական հեղինակութիւն ճանչնալ չեն ուզեր, և ո՛չ ալ կը յենուն աւանդական հեղինակութեանց վրայ — կրօնական, գիտական, կրթական եւլն. — որոնք կ'ուզեն պարտադրել ճշմարտութիւնը կամ իրականութիւնը։ Իրականութեան մատչելու եղանակները պիտի ուսումնասիրուին, եւ ամէն ոք ազատ պիտի ըլլայ իր նախասիրած եղանակը որդեգրելու։ Այս արհեստաւորները մասնաւոր ապրելակերպ (discipline) կամ մարզանք չպիտի պարտադրեն իրենց գործակիցներուն վրայ։ Մասնաւոր արժէք մը չպիտի ունենայ անհատի մը կամ աշակերտի մը անձնական գաղափարները թէ իր խումբին անհատները ինչպէս պիտի ապրին եւ գործեն, ինչպէս ներամիոփոխին եւ ինչպէս ուտեն։ Այս նոր խումբին անգամներուն գործը ներքին խաւերու վրայ եւ հոգիներու հետ ըլլալով չպիտի զբաղին թեկնաթուին անձնական կեանքին հետ զոր ներշնչել կ'ուզեն։

Այս հիմնական կանոն մըն է որուն դժուարութիւնը խումբէն պիտի հեռացնէ շատ մը այլապէս արժէքաւոր գործիչներ։ Իր անհատական տեսակէտը պարտադրելու հակումը հասկացողութեան պակասութիւն կը նշանակէ, եւ պատճառ պիտի դառնայ շատերուն դուրս ձգուելուն։

Դարձեալ, երիտասարդ եւ խոստմնալից թեկնածուներ գտնուելու է եւ անոնց հազորդութիւն է նոր իտէալներուն ուղղութիւնը։ Այնպէս մը պէտք է մարգուին անոնք որպէսզի ամէն բանի մէջ, մարդկային էակներու ինչպէս նաեւ պարագաներուն մէջ կարենան փնտռել եւ գտնել ինչ որ բարի է, ինչ որ աստուածային է։ Ընդարձակելու է անոնց տեսողութեան սահմանը, և իրենց ցուցնելու է այդ լայն հորիզոնը, որպէսզի կարողանան յաջողութեամբ անցնել ներկայ փոխանցումի շրջանը ու յետոյ երբ միջին տարիքի հասնին, կարենան իբր ոյժի սիւններ կենալ նոր շրջանի և նոր աշխարհի մէջ։ Պէտք է զանոնք ենթարկել հին մարզանքներու և պէտք է զանոնք ճնշել կերակուրի, ամուրիութեան, ժամանակներու և եղանակներու վերաբերեալ հին կանոններով, և իրենց ուշադրութիւնը շեցնել գոյութեան նորագոյն և նուիրական արուեստէն, և իբր հոգի ապրելու հրաշալիքէն։

Զմուռնանք որ երբ մարդ մը ապրի իբր հոգի, և իր բոլոր անձը ենթարկուի անոր, ոչ-եաստիութիւն, կեանքի մաքրութիւն, օրէնքի հպատակութիւն և օրինակելի հոգեւոր ապրում բնականաբար և ինքնաբերաբար պիտի յաջորդեն ասոր։ Կերակուրը, օրինակի համար, յաճախ կլիմայական և ճաշակի վերաբերեալ խնդիր մըն է, և փափաքելի կերակուրը այն է որ ֆիզիքական մարմինը առողջ և ցեղին ծառայելու կարող վիճակին մէջ կը պահէ։ Դարձեալ, Աս-

տուժոյ Աստուածային ուրգի մը ամուսնացած վիճակի մէջ նոյնքան ազատ և բեղմնաւոր կերպով կրնայ ծառայել որքան ամուրի վիճակի մէջ։ Սակայն և այնպէս անիկա մարմնոյն ուժերը կոշտ հաճոյքներու համար չը վատնելու, հաստատուած սովորութիւններու դէմ չմեղանչէր, և ոչ ալ կ'աշխատի աշխարհի իբր ամենաբարձր և ամենալաւ ճանչցուած չափանիշերու արժէքը նուազեցնելու։ Միշտ կը շփոթուին այս կէտերը և կը շեշտուի Ֆիզիքական գործը, ո'չ թէ գործողին կեանքը։ Սակայն երբ ուշադրութիւնը հոգիին վրայ կեդրոնանայ, և կեանքի մղումներն ու ներշնչումներն անկէ ստացունին, Ֆիզիքական կեանքին ուղղութիւնն ու բնոյթը ինքնաբերաբար կը շրջադառնան։ Կը տեսնուի այն ատեն, որ մարդուն հոգեպէս մեծնալուն համար ուրիշները քննադատող և խժժող կեցուածք մը, կամ ինքնագոյ մտայնութիւն մը աւելի մեծ արգելք մը կը կազմէ քան թէ միտ ուտելը։

Թեկնածուն, մանաւանդ երիտասարդ թեկնածուն, պէտք ունի հետեւեալ երկու կանոնները սորվելու, որոնք անհրաժեշտ են իրեն համար։

Նախ՝ ան սորվելու է իր ուշադրութիւնը կեդրոնացնել շինարար գործունէութեան վրայ, եւ զգուշանալու է հին գրութիւնը փոխելու կամ տապալելու աշխատելէ։ Ան թող չինէ ապագային համար, և խորհի նոր ուղղութեամբ։ Ան թող զգուշանալ անցեալի կամ ներկայի անբաղձալի բաներուն վրայ յարձակելով իր ժամանակը վատնելէ, սակայն թող իր բոլոր ուժերն ուղղէ Տէրոջը Տաճարը կանգնելու վրայ, ուսկից պիտի տարածուի Ասոր փառքը։ Այս կերպով ժողովուրդները իրենց ակնարկն ու ուշադրութիւնը կը դարձնեն նորին և գեղեցիկին վրայ, և ինքնաբերաբար կը մոռցուն և կ'անհետանան անբաղձալի բաներ և այն ստեղծագործութիւնները որոնք թէեւ

օգտակար հանդիսացած անցեալին մէջ, սակայն արժէք մը չեն ներկայացներ ներկային համար։

Յետոյ՝ երիտասարդ թեկնածուն սորվելու է թէ կողմնակցութիւնը հոգեկան զարգացում չնշանակէր և ոչ ալ կը սատարէ այդ զարգացումին։ Հետեւապէս անիկա չըսեր խօսք մը որ ի նպաստ մէկուն կամ հակառակ միւսին եղած ըլլայ։ Այսպիսի խօսքեր ինքնաբերաբար ատելութեան և հակադարձակումի տեղի կուտան և արգելք կը հանդիսանան դէպի լաւ ու էքսայլ մը առնուելուն։ Խօսողը կը ստիպուի ինքնապաշտպանութեան դիմել, որով բուն նպատակը կը մոռցուի, և կը մնայ անվերջ շարք մը յարձակումներու, հակադարձակումներու և ինքնապաշտպանութեանց։ Այս կերպով չէ որ առաջ կ'երթայ մարդկութիւնը։ Պէտք է գիտնալ որ մարդկային էականերու իւրաքանչիւր դասակարգը եղբայրներէ կազմուած հատուած մըն է։ Կաթողիկէները, Հրէաները, Բողոքականները, այլադաւանները, Արեւմտաքրիստոնէսները ու Արեւելեքրիստոնէսները, բոլորն ալ Աստուծոյ զաւակներն են։

Ըսենք որ նոր արհեստաւորները և Վարդապետներուն աշակերտները, որոնք կ'ապրին աշխարհի ամէն կողմը, երբէք չպիտի կազմուին Ֆիզիքապէս, սակայն անոնք իրարմէ տեղեկութիւն պիտի ստանան և իրարու հետ պիտի հաղորդակցին հեռակութիւնով*)։ Ասիկա հետաքրքրական, սակայն անգործնա-

*) Հեռակութիւնը այն կարողութիւնն է որով Ֆիզիքապէս իրարմէ հեռու երկու կամ աւելի անհատներ իրարու հետ կը հաղորդակցին եւ գաղափար կը փոխանակեն առանց ու եւ է Ֆիզիքական գործիքի, ուղղակի հոգիէ հոգի, ուղեղէ ուղեղ, հոգիէ ուղեղ, եւլն.։ Այս կարողութիւնը քեեւ հիմէն ի վեր զարգացողացած եւ գործածած են Արեւելի մէջ, հիմա աւելի լայն տարածութեանց վրայ կը մեակուի նաեւ Արեւմուտի մէջ։ Հ. Ս. Տ.

կան տեսիլք մը կոմ երեւակայութիւն մը կրնայ թուիլ շատերուն համար: Սակայն վստահ եղէք որ՝ անանկ չէ: Այս ուղղութեամբ զարգացումը ե հաղորդակցութեան հաստատուիլը կրնայ դանդաղ կերպով ընթանալ: Սակայն մարդկութեան բարեւաւումին համար աշխատող բոլոր հոգիներուն տակաւ առ տակաւ զարգացող զգայնականութեան անխուսափելի հետեւանքն է ասիկա: Ասոր առաջին նշանը այն է որ երբ այս շրջանակի պոտկանող երկու անհատներ իրարու հանդիպին ֆիզիքապէս, անմիջապէս կը ճանչնան զիրար, իրենց աչքին առջեւ վայրկենապէս լոյսի նշոյլ մը չը չողայ, մէջերնուն ելեկտրական հոսանք մը կ'անցնի, նպատակի և տեսիլքի նոյնութիւնը վայրկենապէս կը զգացուի, և կամ, առիթ մը ներկայանայ, կը տեսնես որ երկուքն ալ կը շահագոգռուին անով և կրնան իրարու օգնել և իրարու հետ գործակցիլ ներկայացող մասնաւոր պարտականութեան կատարումին մէջ:

Ասկէ մինչեւ երեսուն տարի սոյն անհատներուն յարաբերութիւնը այնչափ սերտ հանգամանք մը պիտի ստանայ որ հակառակ աշխարհի չորս կողմը ցրուած ըլլալնուն, անոնք ամէն օր որոշ ժամերուն իրարու քով պիտի գան, որոշ, բայց ֆիզիքապէս անտեսանելի վայր մը*): Սակայն ասիկա այն ատեն միայն կարելի կը դառնայ, երբ հոգի - միտք - ուղեղ երրոր-

*) Գրեթէ բոլոր մարդերը, մանաւանդ բաւականաչափ զարգացածները, բունի ասեմ դուրս կ'ելլեն իրենց մարմինէն: Ոմանք կը քափառին միջոցին մէջ, կամ իրենց անկողնին շուրջը, առանց ո եւ Ե նպատակի: Ոմանք իրենց մտային հակումներուն կամ փափաքներուն համեմատ կը փառնուին այնպիսի վայրեր կամ այնպիսի ընկերութեանց մէջ ուր իրենց զարգացումը մեզն են, ճիշդ

դութիւնը ներդաշնակուին անհատին մէջ, և երբ իւրաքանչիւր անհատ կարենայ միեւնոյն ատեն հաղորդակցիլ խումբի անդամներուն հետ: Ներկայիս միայն տիկներու դասակարգին պատկանող հոգիներն են որ կը գործակցին իրարու հետ: Ասոնցմէ մաս մը յաջողած է հաղորդակցութիւն հաստատել հոգիին և մտքին միջեւ, սակայն դեռ այս ներդաշնակուած և մտածող եռանկիւնին ամենէն վարի մասը, այն է ֆիզիքական ուղեղը անգիտակ կը մնայ բարձրագոյն խաւերէն տարածուող ոյժի ալիքներուն:

Ուրեմն, խնդիրը մասնաւորապէս կը կայանայ ֆիզիքական ուղեղը ըստած մեքենան կատարագործութեւնուն վրայ, որպէս զի անիկա կարենայ արձանագրել և ճշգրտօրէն փոխանցել հոգիէն ստացուած տպաւորութիւնները, եղբայրակցութեան նպատակները և ճանաչումները:

Այս զարգացումը պիտի իրականանայ հոգեբանական նոր մէթոտով մը, որ իր ծագումը պիտի առնէ

այնպէս ինչպէս որ երկաթի փոշին կը փառնուի դեպի զօրաւոր մագնէս մը, կամ դեղնած սերեւները կը մղուին աւան ֆամիին կողմէն: Իսկ զարգացածները, գործին վարպետները կ'երթան, անեստանելիին մէջ, ուր որ կ'ուզեն, կասարեալ գիտակցութեամբ եւ ինքնիշխանութեամբ, եւ երբ արքնան կասարեալապէս գիտակց կը գտնուին քե ուր էին եւ ինչ կ'ընէին մարմինէ դուրս գտնուած ասեւնին: Վերի ակնարկութեան ըսել ուզածը այն է որ եղբայրութեան անդամները իրարու փոխ պիտի գան անեստանելի խաւին վրայ հաւաքովայն մը, երբ ֆիզիքական մարմինները հանդարտօրէն կը փնտրեն ի վեր մտակուած Ասեւի մէջ, եւ որ օրէ օր կը տարածուի մասնաւորութիւն մէջ: Զ. Ս. Ս.

հինէն, և սաղայն իր մէջը պիտի ձուլէ մեքենական գպրոցները, ներքնահայեաց գպրոցները և Արիւնքեան մտածելակերպի հակող գպրոցները*), ինչպէս նաեւ երկու նորագոյն գպրոցներու եզրակացութիւնները որոնք երեւան պիտի գան մօտ առինէն, և որոնք գեոսաղմնային վիճակին մէջ ըլլալուն այս պահուստնուն մը չունին: Այս գպրոցներէն մէկը պիտի ըզրազուէ մարդուն մէջ գտնուող ոյժերով (energy) և պիտի ուսումնասիրէ անոր վերաբերումը կամ անգրադարձումը տիեզերական ոյժին հանդէպ որուն մէջ մխրճուած է ինք, իսկ միւսը մարդը պիտի նկատէ իբր երկուքն ալ միակողմանի եղած պիտի ըլլան ինչպէս միւսները, սակայն սոյն տարբեր գպրոցներուն բերած աշխատանքի բաժինները օր մը պիտի ձուլուին և վերածունն ամփոփ և համադիր գիտութեան մը:

Երկրորդ միջոցը որ ընկերակցութեան անդամներուն մէջ յարաբերութիւնը կարելի պիտի դարձնէ այն կարողութիւնն է որով մարդ անընդհատաբար գիտակից կ'ըլլայ թէ ներքին և թէ արտաքին կեանքին գործունէութեան: Ասոր՝ անընդհատ գիտակցութիւն կամ գիտակցութեան յարատեւութիւն կ'ըսենք (continuity of consciousness) և կ'ուզենք իմացնել այն կարողութիւնը որով մարդ գիտէ թէ ո՞ր է եւ ի՞նչ կ'ընէ օրուան 24 ժամերուն մէջ: Ասիկա գեոհեռանկար մըն է շատերուն համար: Քունի ժամերուն գիտակցութիւնը չկայ, երազները պատրանքնե-

*) (ա) Անոնք որոնք մտածումը, յոյզերը, ներհանգիստները կը նկատեն իբր ուղեղին գործիքի կամ գեղձերու արտադրութիւնը, (բ) Ֆրոյտի ելն. դպրոցները, եւ (գ) անոնք որոնք կ'ըսեն քե հոգին է միակ իրականութիւնը եւ ամեն ունեցողը:

Հ. Ս. Տ.

րով լեցուն են, թէ և երազներու հանդէպ հոգեբանական տեսակետով ցոյց տրուող հետաքրքրութիւնը, և անոնց հաւանական աղբիւրին մասին կատարուած պրպտութիւնը առաջին տկար փորձեր են երազի գիտակցութիւնը իրապէս գիտական հիման մը վրայ դնելու: Նաեւ, հիմակ ու հիմա գիտակցութիւն չկայ թէ մտային գործունէութիւնը ի՞նչ շուրջերու վրայ է և միտքը ինչո՞վ կը զբաղուի երբ բեմը զբաղուի զգացողական մարմնոյն կողմէ: Ի՞նչ կ'ընէ մտամարմինը (mental body) զգացողական երկարատեւ աշխոյժութեան մը ընթացքին, որովհետեւ գիտենք որ անիկա, մտամարմինը, իր ուրոյն կեանքը կ'ապրի, և ունի իրեն յատուկ օրէնքներ: Նոյնպէս, ի՞նչ կ'ընէ հոգին երբ Ֆիզիքական մարդը միմիայն իր անձնական գործերով զբաղած է: Անկարելի է արդեօք երեւակայել ատեն մը երբ իր գիտակցութիւնը այնպէս մը պիտի զարգանայ որ մարդը իւր բոլոր մասերուն (միտք - հոգի - ֆիզիքական մարդ) գիտակցութիւնը պիտի ունենայ, և ֆիզիքական ուղեղը բոլորէն ալ գիտակից պիտի ըլլայ միւսնոյն ատեն: Հիմակ ու հիմա մարդ իր զոյգ գործունէութեան կը գիտակցի մրանգամայն: Ան գիտէ ոեւէ ատեն թէ ի՞նչ կ'ընէ և ի՞նչ կը զգայ միեւնոյն պահուն: Ուրեմն եթէ կարելիութիւն մըն է նոյն պահուն կատարուող երկու տեսակ գործունէութեան գիտակցութիւնը ունենալ միանգամայն, ինչո՞ւ կարելի չըլլայ երեք, նոյն իսկ չորս տեսակ գործունէութեան գիտակից ըլլալ նոյն կերպով: Յեղը այս ուղղութեամբ յառաջանալու վրայ է. ինչ որ պիտի իրականանայ մօտ ապագայի մէջ, և վարդապետներու (The Masters, Les Maîtres) գործօն աշակերտներն են որ առաջին անգամ պիտի զարգացնեն և ի յայտ բերեն գիտակցութեան սոյն բարձրագոյն աստիճանը:

Այսպէս ուրեմն հեռակրական հաղորդակցութիւն

և բարձրաստիճան գիտակցութիւնը կը մատնանշեն այն զարգացումը զոր անհատական աշակերտ մը պիտի մշակէ և զարգացնէ մօտ ապագային մէջ :

Ի՞նչ է սակայն եղբայրութեան մօտ ապագան :

Ամենէն առաջ ան կ'աշխատի հանրութեան գիտակցութեան մէջ զգալի ընել իր գոյութիւնը, տարածելով նոր գաղափարները և յարատեւօրէն շեշտելով մարդոց միութիւնը : Սկզբնական շրջանը պէտք է ընթանայ անշտապ և հանդարտ կերպով : Խուժը և իր գաղափարականը պիտի զարգանայ դանդաղ բայց ապահով կերպով : Անիկա կազմուելու պէտք չունի : Ոչ մէկը պէտք ունի անոր մասին ու եւ է պատասխանատուութիւն մը ստանձնելու, և ոչ ալ փափաքելի է որ ինքնակայական գործունէութիւնը զանց առնուի ֆիզիքական խումբեր կազմելու և զանոնք ժողովրդականացնելու համար ժամավաճառ ըլլալով : Այս է ուրեմն նոր գործելակերպը, և ամէն անհատ ազատ է կամ զայն որդեգրելու և կամ շարունակելու հին դրութեամբ ուր մարդեր, ընդհանրապէս փառասիրութենէ տարուած, կազմակերպութիւններ մէջտեղ կը բերեն, կը կենդանացնեն զանոնք, և կ'արտադրեն մեքենայութիւններ որոնք անբաժան են այս ձև գործելակերպէն և կամ նախապատուութիւնը տալու լըռիկ մշտիկ գործելու եղանակին, անսասիրաբար, միշտ մնալով անշուք, անծանօթ և վարագոյրի ետին, և նոր արհեստաւորներու ընկերակցութեան մէջ : Երկրորդ պարագային, թիկնածուն ուշադրութիւն ընելու է որ իր անձը երկրորդական տեղը բռնէ ամէն բանի մէջ, առաջնակարգ տեղ մը տրուելու է ներամիոփու (méditation), ենթակայական խաւերու զգայուն և գիտակից ըլլալու կարողութիւնը մշակուելու է, և ֆիզիքական գործերը կատարուելու են ներքին, հոգեկան խաւերէ բղխող մղումով մը :

Եթէ երբեք պզտիկ ընկերակցութիւններ մը մէջտեղ գան ինքնաբերաբար, — որովհետեւ վարդապետներու աշակերտները իրենք խումբեր կամ ընկերակցութիւններ չեն կազմեր — անոնք կազմուած պիտի ըլլան այդ տեսակ անհատներէ որոնք չունին բաժանարար ոգի և իրենց անծանօթ պիտի ըլլայ անձնական կամ խմբային փառասիրութիւն : Անոնք փորձառար ճանչցած պիտի ըլլան թէ իրենք մէկ են բոլոր գոյացութեանց հետ, և անբաժան են անոնցմէ : Անոնք աշխարհի կողմէ պիտի նկատուին իբր տիպարներ մաքուր կեանքի, շինարար աշխատութեան, ստեղծիչ գործունէութեան և համապարփակ տրամադրութեան : Թերեւս նախնական շրջաններուն մէջ «բարեկամական ոգի», «համագործակցութեան ոգի» և նման ոճեր աւելի լաւ գաղափար մը կուտայ իրենց տրամադրութեանց և խառնուածքին մասին : Անոնք չեն հետաքրքրուիր վարդապետներով, հաւատալիքներով, և չունին «Սիպպօլթ»ներ : Անոնց ակնառու յատկույթիւն է որ անոնք ազատ են քննադատական ոգիէ, անհատաբար և հաւաքաբար : Չքննադատելը սխալներ անհատաբար և կազմակերպութիւն և կամ գաղափարական մը գործնականապէս իւրացնելու անճրկութիւն չնշանակեր : Սուտ, կեղծիք, անմաքրութիւն և տկարութիւն պիտի ճանչցուին ինչպէս որ են : Սակայն երբ նշմարուին, միմիայն սիրալիր օգնութեան ոգի մը պիտի արթնցնեն դիտողին մէջ :

Վերջերը երեւան պիտի գան կարգ մը ներքին (ésoteric) խումբեր կամ մարմիններ և հոգեկան զարգացումի ու վարժութեան դպրոցներ, ուր աշակերտները պիտի մարզուին և պատրաստուին մարդկութեան ծառայութեան համար : Այս դպրոցներուն մէջ պիտի աւանդուին ներամիոփուի եղանակները, անհատական թռիչքացումը զօրացնելու կերպը, տիեզե-

րական օրէնքներուն վրայ ծանօթութիւններ . ինչպէս նաև գոյներու և ձայնի շիտակ գործածութեան եղանակները : Աւելի ետքը պիտի հաստատուին «Letters on Occult Meditation» գրքին մէջ նախատեսուած ներամիփութիւնի գլոցներ :

Սակայն ի՞նչ է օգուտը ապագայի մասին յստակ խօսքերով գուշակութիւններ ընելու և նուրբ և առինքնող յատկութիւններով փայլուն պատկեր մը ներկայացնելու , երբ ներկայիս աշխարհի միասնականութիւնը և հաղորդակցութիւնը և միացումը լրիւ կատարուած իրողութիւն մը չէ գնու :

Աշխարհի համերաշխ միութիւնը , իրական եղբայրութիւնը , հեռագրական հաղորդակցութեանց զարգացումն ու հաստատութիւնը , մարդկութիւնը իրարմէ զատող և ֆիզիքական բաժանում և ուժացում յառաջ բերող էապէս անկարեւոր կէտերու մէջտեղէն վերցրուելը , հինաւուրց իմաստութեան (Ancient Wisdom) սկզբունքներուն պատշաճ կերպով շնչոտելը , շիտակ հասկացողութեան զարգացումը , հոգիներու հետ միացում և հաղորդակցութիւն , Աշխարհի փրկիչներուն ճանաչումը — ասոնք են անմիջական կերպով կատարուելիք գործերը , և ասոնք պէտք է գրաւեն մեր ուշադրութիւնը :

Այս և միայն այս է որուն համար նոր արհեստաւորը կուտայ իր սէրը , իր կեանքը , իր ժամանակը և իր գրամը : Այս և միայն այս կ'արդարացնէ իր գոյութիւնը և կը պահանջէ այն բարձրագոյն անձնագոհութիւնը (չափ հազուադիւրս բան մը ներկայիս) որուն արդիւնքը շատ հեռունները կ'երթայ : Մատուցանել կեանքի Տիրոջ ոտքերուն առջև իր բոլոր ունեցածը , որպէսզի մարդոց փրկագործութիւնը առաջ երթայ , հեռացնել իր կեանքէն ամէն ինչ որ կրնայ արգիլել , տալ մինչև որ տալը ցաւ պատճառէ , կեանք

քը կանոնաւորել անձնութեան և անձնագոհութեան սկզբունքին վրայ , միշտ հարցնելով ինքնիրեն թէ ինչ բանէ պէտք է հրաժարիլ որպէսզի կարենամ աւելի օգնել — ասոնք և անոնցմէ աւելին է որ կը պարզուի բոլոր անոնց առջև որոնք կը լսեն կոչը և կը պատասխանեն կարիքին և պատեհութեան :

ԾԱՆՕԹ . — Վերի յայտարարութիւնը հրատարակուեցաւ Տիկին Alice Bailey-ի կողմէ , 1932, Յունիս ամսուն մէջ :

Բ. Մ Ա. Ս

1932 Յունիսին մէջ յայտարարութիւն մը հրատարակուեցաւ որուն մէջ ըսուեցաւ որ Աստուածային ծրարագիր մը կայ մարդոց համար , և կան խումբ մը մարդիկ որ գիտեն այդ ծրագիրը : Հոն հանրութեան ուշադրութեան յանձնուած ակնառու իրողութիւնը այն էր թէ կան կարգ մը էակներ , ներկայիս աշխարհիս վրայ ապրող , որոնք մարդկային ցեղին յառաջապահներն են ինչպէս նաև գործակատարները սոյն ծրագրին :

Հինէն ի վեր տարբեր տարբեր անուններ տրուած է անոնց , սակայն մենք կրնանք կոչել զանոնք իբր լուսաւորուած միտքերու ընկերակցութիւն մը : Ասոնք այնպիսի մարդիկներ են որոնք կատարելագործուած են ապրելու արուեստին մէջ , տիրացած են պէտք եղած իմաստութեան և հմտութեան , որով կրնան գիտակցաբար և ուղղակիօրէն գործակցիլ Աստուածային մտքի հետ բարեշրջումի ծրագիրը իրագործելու հա-

մար: Ասոնք վերը յիշուած նոր դարաշրջանի արհեստաւորները չեն: Սակայն իրենք են որ կազմած են պտանկ խումբ մը մարդկային ընտանիքին այդ անհատներէն որոնք կռահած են արդէն թէ կայ այդպիսի ծրագիր մը, և ընդունած՝ անոր իրականութիւնը: Ասոնք են որ կը մարզեն սոյն անհատները, որոնք տրամադիր են իրենց գործակցելու, վերոյիշեալ եղբայրութեան նոր գաղափարները տարածելու և բարեփոխելու համար ծանօթ մտածելակերպը որոնքներու կայիս ուղղութիւն կուտան մարդկութեան ընկերային գործերուն:

Սոյն համաշխային արհեստաւորները կազմակերպուած չպիտի ըլլան ֆիզիքական խաւի վրայ, և անծանօթ պիտի մնան: Հաւաքական անուն մը և հաւաքավայր մը չպիտի ունենան: Ենթակայական միութիւն մը է աստիկա որ պռաջ կուգայ ամէն բանին ետեւը կնցող հիմնական կամ վերացական միութեան ճանաչումէն: Ասոնք կը գործեն՝ երեց եղբայրներու իմաստուն առաջնորդութեան տակ, որոնք կ'աշխատին ամբողջ մարդկային ընտանիքը բարձրացնելու և որոնց տեսողութիւնը չմթափնիր անմիջական ներկայի խառնաշփոթ վիճակին պատճառաւ: Երեց եղբայրներու ծրագիրները մասնաւորապէս ճշգրտած երկու նըպատակ ունին որոնք կրնան բանաձեւուիլ այսպէս—

Նախ՝ երեց եղբայրներու նուիրապետութեան անդամները իրենց ճիգերը որոշ ուղղութեամբ պիտի միացնեն 25 տարի անընդհատաբար, այսինքն մինչև 1950, և պիտի գործադրեն շօրաւոր և ազդու միջոցներ որով կարելի պիտի ըլլայ ընդլայնել մարդոց գիտակցութեան հորիզոնը, մտածումի սահմանը, որով և հաւասարապէս պիտի աւելնայ և զօրանայ անոնց հաւատքը, վստահութիւնը և գիտութիւնը: Որպէս զի իրականանայ այս արդիւնքը, որոշուեցաւ փարատել

կարգ մը հարցերու նկատմամբ գոյութիւն ունեցող տարակոյսը, բուժել շատ մը վախեր և յոռետեսութիւններ և մաքրել անստոյգ գետիւններ, մարդկուս թեան գաղափար մը տալով Աստուածային ծրագրին ուղղութեան վրայ:

Երկրորդ՝ որոշուեցաւ որ աւելի սերտօրէն և ենթակայական կերպով իրարու միանան աշխարհի չորս կողմը գտնուող իրենց աշակերտները, աշակերտութեան թեկնածուները, և նոր դարաշրջանի արհեստաւորները: Հետեւապէս ամէն մէկը իրենց բոլոր աշակերտները չիման մէջ կը դնեն իրարու հետ ենթապայականօրէն, գերզգայականօրէն և երբեմն ալ հեռակրութեամբ: Այսպէս գոյութեան եկաւ նոր շրջանը կերտողներու ենթակայական խումբը:

Այս խումբին անդամները կը ծառայեն իբր հաղորդակցութեան պաշտօնեաներ, մեկնիչներ և միջնորդներ ներքին եղբայրակցութեան և աշխարհի մտաւորականութեան միջեւ, և կը ծառայեն նաև իբր առնոց ներկայացուցիչները ամէն երկրի և ամէն խումբի մէջ: Այսպէսով այն բոլոր խումբերը որոնք տոգորուած էին ծառայութեան ոգիով, և որոնք (չնայած իրենց գործելակերպերուն և գիտական թերութեան) կրնային ու եւ կերպով մը օգտակար հանգիստանալ իւրենց նմաններուն, հոգեկան ոգեւորիչ հոսանքի մը մէջ առնուեցան որպէս զի աւելնայ իրենց օգտակարութիւնը: Այն խումբերը որոնք աղանդապաշտութեամբ բիւրեղացած և կարծրացած էին, չկրցան զգալ սոյն հոսանքը, սակայն և այնպէս անոնց բոլորին մէջ, նոյն իսկ մեռած աղանդաւորութեան մէջ գանուեցան այնպիսիներ որոնք զգացին նոր մղումը:

Այս նոր ծրագրին հաստատութեան բերումով մասնաւորապէս զօրաւոր վարժութիւն և հոգեմարզանք պատանաւու սկսան բոլոր այն մարդերն ու կիները որոնք

ընդունակութիւն ցոյց տուին ենթակայական ներշնչ-
չումներու և գերզգայութեան։ Յարմար տեսնուեցաւ
որ ազգու միջոցներ ձեռք առնուին, որպէսզի մարդ-
կութիւնը զանգուածօրէն աւելի զգայուն դառնայ և
զարգացնէ իր կարգ մը թաքուն զօրութիւնները, և
աւելի բարեշրջուած դասակարգը բարձրանայ զգացու-
ղականութեան և հոգեւոր, ընդունակութեան այն աս-
տիճանին որ մինչև հիմա մատչելի եղած էր միմիայն
ափ մը միտտիկներու և գերզգայականներու (intuitives)։
Մի քանի տարիէ ի վեր այս գործը շարունակուելու
վրայ է, և նախատեսուածէն շատ աւելի մեծ ար-
դիւնքներ տուաւ։ Աշխարհակեր պատերազմը միեւ-
նոյն ատեն աւերակներ և բեկորներ աւելցու մաքրեց։

Այսպէս, ուրեմն ծրագիրը կամաց կամաց և լռիկ
մնջիկ յառաջացաւ, մինչև որ հասանք 1934, 1935 և
1936 տարիներուն, որոնք 1925ին մէջ որոշուեցան իբր
փորձի, պատեհութեան և յայտնութեան տարիներ։
Եթէ այս երեք տարուան մէջ կատարուած աշխատանք
քը յաջողութեամբ պսակուի, այն ատեն հոգեկան նոր
ոյժեր (energy) պիտի զգացուին, և պիտի մասնակ-
ցինք նոր արժէքներու երեւան գալուն, որոնք պիտի
ճանչցուին զանգուածներու կողմէ։ Աւելի ուղղակիօ-
րէն պիտի գործակցինք և հաղորդակցինք սոյն մեծ
գիտակցութեանց հետ զորս Քրիստոնեայ Աշխարհը կը
կոչէ «Քրիստոս և իր Եկեղեցին», իսկ մենք հոս ան-
ուանեցինք լուսաւորութիւն միտքերու կամ երեց եղ-
բայներու խումբ։

Ընդհանուր կերպով խօսելով, ծրագիրը երեք մաս
սի կը ճիւղաւորուի՝ զայն կազմողներու մտքին մէջ։
Նախ՝ Քաղաքական։

Այս մասնաճիւղին աշխատութեան նպատակն է
միջազգային գիտակցութիւն մ'արթնցնել մարդոց մէջ։
Որոշուեցաւ մարդկութեան հասկցնել թէ տնտեսական

համադրութիւն մը մեծ դեր կը խաղայ ազգերը իրա-
րու մօտեցնելու գործին մէջ, անանկ որ կարմիր խա-
չի պէս կազմակերպութեան մը — օրինակի համար —
ի յայտ բերած ոգին միջազգային հանրամանք մը
ստանայ և գործէ ազգերու փոխադարձ յարաբերու-
թեանց մէջ։ Աւելորդ է յիշեցնել թէ նիւթական նե-
ղութիւն և ճնշում, հին քաղաքական կուսակցու-
թեանց նաւարեկութիւնը, և վաճառականական յարա-
բերութեանց տապալումը բոլորն ալ իրենց դերը պի-
տի ունենային, սոյն իրողութիւնը երեւան բերելու
համար։ Որոշուեցաւ մարդկութիւնը արթնցնել այն
իրողութեան թէ անհրաժեշտութիւն մըն է միջազգա-
յին փոխադարձ յարաբերութեան ոգին, և ազգերը
պէտք ունին անհրաժեշտօրէն հասկնալ թէ կղզիացու-
մը, բաժանումը, և ազգամոլութեան պաշտամունքն
ու մշակութիւնը վերջանալու է, թէ ազգասիրութեան
ոգին որ գունաւորուած է գերակշռութեան զգացու-
մով, լեցուն է դասակարգային ատելութիւններով և
ցեղային մրցակցութիւններով, իրապէս խոշոր արգելք
մը կը հանգիստանայ ընդհանուր մարդկութեան զար-
գացումին դէմ։ Ժողովուրդները ոտրվելու են նաև որ
ստացուածքը շատցնելու մարմաջը իրական մեծու-
թեան հասնելու արգելք մը կազմէ։ Որոշուեցաւ աշ-
խատանք թափել, որպէսզի Ազգերու եղբայրութիւնը
հիմնուած փոխադարձ պէտքի, փոխադարձ հասկացու-
ղութեան ինչպէս նաև փոխադարձ օգնութեան վրայ,
աստիճանաբար գոյութիւն ստանայ։ Այս գործը թե-
րեւս ամենէն դժուարն է այն բոլոր ձեռնարկներուն
զորս Լուսաւորեալ Միտքերու ընկերակցութիւնը կ'ու-
ղէ կատարել, որովհետեւ դեռ շատ զօրաւոր են ցեղա-
յին ատելութիւնները, շատ ուժգին՝ ազգային բաղ-
ձանքները և շատ մեծ՝ զանգուածներու տգիտութիւնը։
Առ այս պէտք եղաւ բոլոր ոյժերը ի մի հաւաքել որ-

պէս զի ժողովուրդներու գիտակցութիւնը ստանալ
պէտք եղած ներշնչումը և տպաւորութիւնը: Սակայն
և այնպէս դեռ շատ գործ կայ կատարելիք, մինչև որ
ազգերը հասնին այս բարձրութեան ուր կարենան գի-
տակցիլ նոր տեսիլքին և ճանչնան թէ պէտք ունին
իրարու:

Հետաքրքրական է գիտել թէ ինչպէս գաղափա-
րային խաւերու վրայ և գաղափարներու հետ աշխա-
տող մարդոց հակակշռուած և բարեգութօրէն գործ-
ածողած ոյժին գաղափարը անցեալ մի քանի տար-
ուան ընթացքին նիւթականացաւ ֆիզիքական աշ-
խարհի վրայ, երկրի զանազան մասերուն վրայ հաս-
տատուած տարբեր տիկտագորութիւններու ձեւին
տակէ: Կայ պիտիտարիայի, այն է ազգի մը գործա-
ւոր դասակարգին տիկտագորութիւնը, ինչպէս որ
հաստատուած է Ռուսիոյ մէջ: Ասիկա վերի վայր չըը-
ջումը եղաւ Արիստոկրատ, պուրժուա և մտաւորական
դասակարգին իշխանութեան և հակակշռին, պանծա-
ցուց գործը և գործաւորները և երկրէն վտարեց, մահ-
ուամբ կամ աքսորով, ազգին ամենալաւ տարրերէն
շատերը: Սակայն և այնպէս այդ բոլոր սեղմումնե-
րուն, անգլութեանց և բիրտ նիւթապաշտութեան ե-
տեւը մեծ իտէալներ կան, որոնք են, բոլորին կարի-
քին հայթայթումը, փոխադարձ ծառայութեան գե-
ղեցկութիւնը, և շինարար գործին աստուածային հան-
գամանքը:

Գերմանիոյ մէջ ունինք ցեղային գերակշռութեան
տիկտագորութիւնը, և ցեղ մը աստուածացնելու փոր-
ձը: Առանց կատակի, ինչպէս նաև առանց իրական
հասկացողութեան, ցեղ մը կը ձգտի ուրիշ ցեղերու
պայմաններ պարտադրելու, և այս առաւելապէս գա-
ղափարի կշռով և գործերով քան թէ ռազմական մի-
ջոցներով: Սակայն և այնպէս գերագոյն մարդու

իտէալը իրական գաղափարական մըն է, և կ'արժէ որ
պանծացուի և յանձնուի աշխարհի տեսութեան: Առ-
ժամապէս մոռցուած է թէ գերագոյն մարդը բոլորին
նշանակէտն է, բոլորին իտէալն է, և թէ բոլորը,
Ասիացիք, Հիւսիսային ցեղերը, Հեթանոսները, Ամե-
րիկացիները, Անկլո-սաքսոնները, Ափրիկեցիները,
վերջապէս աշխարհի բոլոր ցեղերը միեւնոյն Հօր զա-
ւակներն են, կեանքի միեւնոյն աղբււրէն կը խմեն,
միեւնոյն Քրիստոս - սկզբունքով կան և կը փրկուին:
Հետեւապէս գերագոյն մարդը բոլոր ազգերուն մէջ
ալ յայտնուած է և պիտի յայտնուի, երթալ գրաւելու
համար իր տեղը հոգեւոր նուիրապետութեան շարքե-
րուն մէջ:

Ամերիկայի մէջ կայ կազմակերպուած գործի տիկ-
տագորութիւնը, որ կ'ուզէ կանոնաւորել և հակակշռ-
ուել ազգին տնտեսական կեանքին բոլոր բաժանումնե-
րը, և կը մխրճուի ազգային գոյութեան մինչև ար-
մատները, կառավարութեան մէջ գտնուող զարգացած
միտքերու միջոցով: Թերեւս շատեր այս բանը իբր
ոտնձգութիւն մը նկատեն անհատական ազատութեան
վրայ: Այս մտածելակերպը շատ կարեւորութիւն չունի
բաղդատմամբ այն համագորութեան որ աստիճանաբար
կը կատարուի, և որու նշանակէտն է ենթակայակա-
նօրէն արմատախիլ ընել ընչաքաղցողութիւնը, և վերջ
մը դնել բազմութեան քիչերու կողմէ շահագործուի-
լը: Անգլիոյ մէջ պետութեան տիկտագորութիւնը կայ
(եթէ երբեք կարելի է ասանկ առեղծուածային լեզու
մը գործածել), սակայն անիկա միջին դասակարգերու
պետութիւն մըն է որ կը կշռէ ու հակակշռէ Իտալիոյ
մէջ, Թուրքիոյ մէջ և ուրիշ տեղեր մեծ փորձեր կա-
տարուելու վրայ են:

Սոյն զանազան ազգային շարժումներու հեղինակ-
ները շատ անգամ իրենք ալ անգիտակ են իրենց գոր-

ծին ետեւը կեցող մղիչ ոյժին, նոյն իսկ շատ անգամ
չեն կրնար բացատրել թէ ինչ է այն իտէալը որուն
կը ձգտին, և յաճախ կը խորհին որ մարդկային փա-
ռասիրութիւն և իշխելու փափաքն է որ կը մղէ դի-
րենք: Սակայն և այնպէս այդ մեծ գաղափարները
կուգան վարագոյրին ետեւը կեցող, այսինքն մտային
մակարդակներու վրայ ստեղծող մեծ միտքերէն, և
իրենք կը ստանան և կը զգան այդ գաղափարները
առանց գիտնալու անոնց աղբիւրը: Սոյն հեղինակնե-
րը կ'անսան ընդհանուրին բարիքին, մարդկային հա-
ւասարութեան, գերագոյն մարդու, տիեզերական ա-
ռուտութիւնի պահանջներուն, հարստութեան բաժանումի,
և համակ գաղափարականներուն, սակայն — և հոս է
էական կէտը — նկատելով որ աշխատանքի ներքին
համագրութիւնը դեռ չէ շեշտուած, որ դեռ ընդհա-
նուրին կողմէ չէ ճանչցուած մեծ գաղափարներու
ակնարկուած աղբիւրը, որ դեռ չէ հասկցուած ենթա-
կայական եղբայրակցութիւնը որ մարդկութիւնը ա-
ռաջնորդել կ'ուզէ նաև բէպի արտաքին եղբայրու-
թիւն մը, սոյն մեծ սկզբունքները կը խաթարուին,
կը թիւրուին, եսասիրաբար կը գործադրուին և ան-
ջատարար կը շահագործուին: Դասակարգային ատե-
լութեանց, ցեղային հակառակութեան և ազգային հը-
պարտութեանց կրակը դեռ կը բոցավառի ուժգնօրէն:

Ասոնք են այս պահուս Մեծ Եղբայրները զբաղե-
ցնող հարցերը: Անոնք կը մտածեն այն միջոցներուն
վրայ որպէս զի ազգերը հասկնան իրենց միութիւնը,
և Վյերկիր խաղաղութիւն, և ի մարդիկ հաճութիւն»
ըլլայ, որուն կ'երազենք բոլորս ալ:

Երկրորդ՝ Կրօնական:

Կրօնքով զբաղող բաժնին նպատակն է տիեզե-
րական հասկացողութիւն մը զարգացնել ճշմարտու-
թեան կամ իրականութեան վրայ, և օտարել հոգե-

ւոր գիտակցութեան զարգացումին: Իրական յառաջ-
գիմութիւն կատարուած է և շօշափելի արդիւնքներ
ձեռք բերուած այս մարզին վրայ, չնայած որ շատ
մը պատճառներով շատ դժուարաւ կը հարթուին կամ
կը բուժուին կրօնական տարամիտութիւնները: Այսօր
խիստ բազմաթիւ մալգեր հիմնական հաւատք մ'ու-
նին կրօնքներու եղբայրակցութեան մասին: Ամէն
տեղ չխորհող զանգուածները հոգեկան իրողութեանց
մասին շատ քիչ գաղափար մ'ունին և կամ բացար-
ձակապէս բան մը չեն գիտեր: Սակայն կարելի է ա-
սոնց ներչնել, ուրիշ ո և է գաղափարէ մը աւելի
յաջող կերպով թէ Աստուած մէկ է և, հետեւապէս,
հաւատքը՝ տիեզերական: Հաղարաւորներ կան որոնք
անկեղծ կերպով կ'ընդունին թէ այս մասին բան մը
չին գիտեր, կամ ո և է բանի մը չեն հաւատար, և
սակայն կան ուրիշ հաղարաւորներ որոնք կը պահուին
Աստուածաբանական հեղինակութեանց հակակշիւն
տակ: Այսու հանդերձ անոնք իրենց խորքին մէջ ու-
նին սիրոյ ոգիին կայծը, որ բնոյթով համապարփակ
և գերազգայական է: Տարօրինակ կերպով այս մար-
զին մէջ երեց եղբայրներու համար աւելի լուրջ խըն-
դիր մը կը ներկայացնեն Արեւելքի վխտացող միլիոն-
ները քան թէ Արեւմուտքի ժողովուրդները: Կրօնա-
կան հարցերու վրայ խորունկ տգիտութեան մէջ են
Ասիական զանգուածները և այս պատճառով դիւրաւ
կ'իյնան կրօնական ամբոխավարներու, եռանդուն մար-
գարէներու և յետագի մականներու ազդեցութեան և
հակակշիւն տակ, և կը շահագործուին անոնց կողմէ:
Վարդապետներուն աշակերտները և աշխատակիցները
հիմա լըջօրէն կը զբաղին այս խնդրով:

Նկատելի է որ Արեւմուտքի մէջ հին պատուա-
րներու քանդումը և հոգեկան ձերբազատումն ու միտ-
քերու բացուիլը կը պարտինք մասնաւորապէս Ֆր-

րանսայի, Գերմանիոյ և Անգլիոյ արեւելագէտներուն։ Անոնք Արեւմուտքի ծանօթացուցին Արեւելքի նուիրական գրականութիւնը իր բոլոր վեհութիւնով և գեղեցկութիւնով, և խիստ յաջող կերպով քովէ քով բերելով բոլոր դարերու հոգեկան ճշմարտութիւնները և Քրիստոնէութեան սովեցուցած հիմնական վարդապետութիւնները, ցոյց տուին որ բոլորն ալ նոյնն են և ունին միեւնոյն յառաջգիմական արժէքը։ Հիմա ժամանակը եկած է որ Հնդկաստանի, Չինաստանի եւ Հիւսիսային Ափրիկէի մէջ գտնուող զանգուածները գիտակցին իրենց կրօնքներուն ներքին իմաստին, եւ այն գերին զոր Քրիստոնէութիւնը կը կատարէ կրօնական սոյն մեծ ծրագրին մէջ։ Ներկայիս այս կէտն է որ կը զբաղենք կարգ մը ուսուցիչներուն ուշադրութիւնը, Հնդկաստանի, Ճաբոնի եւ Սուրիոյ մէջ։

Յաջորդ տասը տարիներու ընթացքին կրօնքի բաժնին գործը (որուն արտայայտութիւններն են արտաքին շարժումները) մեծապէս առաջ պիտի երթայ։ 1945ին, որ նշանակելի թուական մըն է, հազարաւորներու մտքին մէջ խիստ յստակօրէն պիտի պատկերանայ համաշխարհային կրօնքի մը ներքին կառուցուածքը, որուն արտաքին ձեւը պիտի երեւնայ դարուս վերջանալէն առաջ։

Ազգերու Համաշխարհային Ընկերակցութեան ներքին կառուցուածքը պիտի ամբողջանայ 1965ին, եւ անոր ֆիզիքական կառուցուածքը արագօրէն երեւնալու պիտի սկսի 2025ին, Ասկէ պէտք է հետեւցընել թէ մենք պիտի ունենանք կատարելագործուած համաշխարհային կրօնք մը եւ ազգերու անթերի համայնք մը։ Բնութիւնը այդչափ արագ չգործէր։ Սակայն տեսիլքն ու գաղափարականը հանրութեան կողմէ պիտի ճանչցուի, հանրութեան կողմէ պիտի փափաքուի եւ պիտի արժանանայ բոլորին գործակցութեան։

Երրորդ՝ Գիտական։

Այս բաժնին նպատակն է գիտակցութեան զարգացումը և մտային հորիզոնին լայնալը որպէս զի կարելի ըլլայ տեսանելիին եւ անտեսանելիին կապակցութիւնն ու համադրութիւնը։ Ասիկա մարդկութիւնը պիտի առաջնորդէ նոր եւ ենթակայական խաւի մը վրայ եւ իրեն պիտի ծանօթացնէ գիտակցութեան բոլորովին նոր վիճակներ եւ հորիզոններ։ Այս յառաջացումը պիտի կատարուի կրթական, գիտական եւ հոգեբանական մշակներուն ջանքերուն շնորհիւ։ Մեր ատենները մեծ յեղաշրջումներ տեղի կ'ունենան այս մարզին մէջ, եւ գիտական մշակները նախապէս ո'չ այսպէս առաջնորդուած էին եւ ոչ ալ ասանկ ամուր գիրքեր շահած։ Ասոնք կ'աշխատին մարդկային յարաբերութեանց դաշտը ընդլայնելու, տիեզերքի թաքուն հրաշալիքները քօղագերծելու եւ մարդուն մէջ քնացող կարողութիւնները զարգացնելու։ Սոյն կարողութիւնները որոնք շատ մը պարագաներու մէջ հինգ զգայարաններուն աւելի զօրացումը կամ նրբացումներն են, մարդուն մատչելի պիտի ընեն տարբեր աշխարհ մը որ կը կենայ նիւթական աշխարհի վարագոյրին ետին։

Թէեւ իշխալ բաժանումներ անշատաբար առաջ կը տանին իրենց աշխատանքը, սակայն եւ այնպէս բոլորն ալ կը նային մէկ կէտի վրայ, այն է համագործութիւն մը ստեղծել եւ մարդկութիւնը պատրաստել յայտնուելու հրաշալիքին որուն մանրամասնութիւնը զեռ յայտնուած է։ Հոս ըսուածներուն իբր ճշմարտութիւն ճանաչումը կախում ունի ներքին հասունութենէն եւ լուսաւորութենէն։ Այս հասունութիւնը պիտի փութացուի յաջորդ երեք տարիներուն մէջ եւ իբր ասոր հետեւանք մարդիկ աւելի դիւրին կերպով պիտի ճանչնան այն բանը որ գալու վրայ է։ Յայտ-

նութիւնները շատ քիչ անգամ ակնկալուած կողմէն կուգան: Լոյսի հեղեղ մը պիտի իջնէ մարդկութեան վրայ, որ պիտի բարեփոխէ գոյութեան պայմանները եւ համաշխարհային խնդիրներու մասին մարդոց ունեցած տեսակէտները: Պիտի բանայ նոր դարաշրջան մը որուն յատկանիշը պիտի ըլլայ համադրութիւն ու գործակցութիւն, ինչպէս նաեւ մտային նոր կարողութիւններ: Այս կարողութեանց շնորհիւ մարդկային միտքը նոր ուղղութիւն մը կամ բարեշրջում մը պիտի ստանայ եւ մարդը պիտի կրնայ հաւասարապէս աշխատիլ երկու ուղղութեան վրայ: Ան պիտի կարենայ իր միտքը դարձնել դէպի դուրս, ֆիզիքական աշխարհին վրայ, ինչպէս նաեւ դէպի ներս, համադրութեանց, միութեան եւ հոգեկան աշխարհի վրայ: Նոր տեսակէտէ մը պիտի դիտուի կեանքը, եւ տարբեր արժէք մը պիտի վերագրուի անոր: Մինչեւ հիմա անծանօթ մնացած իմաստով մը պիտի հասկնանք կեանքը, եւ այնպէս մը պիտի մեկնենք զայն որ պիտի ճոխացնէ մեր աւօրեայ կեանքին փորձառութիւնները: Բոլոր ճշմարիտ արհեստաւորները կ'աշխատին այս նպատակին համար:

Այս գրութեան սկիզբները ըսուեցաւ որ կան անըստոյգ գետիններ, որոնք պէտք ունին մաքրուելու եւ պայծառանալու: Թիւով երեք են սոյն անստոյգ եւ մութ գետինները որոնք երբոր մաքրուին ու պայծառանան կրնան ներմուծել նոր դարաշրջանը, իր նոր քաղաքակրթութիւններով, նոր գիտութիւններով եւ նոր կրօնքով: Երեք խնդիրներ կամ առեղծուածներ կան, որոնք յաջորդ մի քանի տարիներու ընթացքին մէջ բաւական պիտի յառաջանան դէպի բանաւոր լուծում մը նոյնիսկ ամենէ պահպանողականներուն մըտքին մէջ, եւ սակայն անոնք վերջնականապէս լուծուած հարցեր պիտի ըլլան գերզգայ (intuitive) եւ լու-

սաւորեալ միտքերու համար: Աս երեք առեղծուածներուն պիտի ուղղուի դիտական, ընկերային եւ կրօնական մարդերուն մէջ աշխատողներուն աշխատանքը, եւ անոնց լուծումովը յաջողապէս պիտի լուծուին ընկերային, կրօնական եւ նիւթական խնդիրները:

Պաղափարներու առեղծուածը: — Բառին բուն առումով ժողովուրդները վարելու հարցը գաղափարները պատշաճ կերպով գործածելու հարց մըն է: Հոս խօսուած խօսքը կը գործէ, ինչպէս որ կրօնական եւ կրթական հարցերու մէջ գտնուած խօսքը զօրաւոր է: Քաղաքական մարզին մէջ զանգուածները կ'երթան ուր որ իրենց ճարտարաբան առաջնորդները կը տանին զիրենք, եւ ձայնացիրի միջոցով հիմա աւելի քան երբեք գործ կը տեսնեն սոյն ճարտարախօսները: Անգաղար մեծ գաղափարականներ կը յեղինակեն ժողովուրդներու ականջին — տիկտադորական, կոմիւնիստական, նացիական, ֆաշիստական, մարքսիսթ, ազգայնական եւ ռամկավարական գաղափարներ: Այս կամ այն կերպ մտածողներու ջատագոված վարչաձեւը շարունակ կը յանձնարարուին առանց բաւական ժամանակ ձգելու որ լսողները ուսումնասիրեն ներկայացուած գաղափարները եւ մտածեն անոնց վրայ: Յեղային հակակրօններ կը ցանուին, անձնական նախասիրութիւններ եւ խաբկանքներ կ'արտայայտուին եւ կ'որոտն զայն որ չկրնար ինքն իրեն համար մտածել: Այս բեմբասացը որ Ոսկերեանի պէս կը խօսի, այն մարդը որ բառերով խաղալու ձիրքն ունի եւ կրնայ լեզու տալ ժողովուրդի դժգոհանքին, այն որ վիճակագրութեանց աճպարար մըն է, այն ֆանատիկոսը որ ընկերային ցաւերու համար ստոյգ դարման մը կ'առաջարկէ, եւ այն մարդը որ ցեղային առեղծութիւնները հրահրել կը սիրէ, կրնան բազմաթիւ հետեւորդներ ունենալ: Այս տեսակ մարդեր համայնքի

մը հա աստրակալութիւնը կը խանգարեն և իրենց խորհիլ չգիտցող հետեւորդները կ'առաջնորդեն կամ վաղանցուկ յաջողութեան և խախտու գիրքի մը վրայ և կամ ձախողութեան և մոռացումի:

Սակայն և այնպէս իտէալներու խաղարկութիւնով և բարեշրջումի ետեւը կեցող մեծ գաղափարներու մարդկային գիտակցութեան վրայ չեփորումով ցեղը խորհիլ, ընտրութիւն ընել և իր գործերը հաստատ հիմերու վրայ դնել կը սորվի: Գաղափարներու յառաջադրական ներկայացումով, զանոնք փորձելով և զտելով և միշտ նոր տեսութիւնները քննելով մարդկութիւնը կը յառաջանայ դէպի գաղափարներու ազատութիւն, և կը վարժուի իր կառուցուածքը նմանցնելու աստուածային այն մեծ մտապատկերներուն որոնց վրայ կերտուած է մեր երկրագունդը: Դարուս սուր և խորթափանց միտքերը կը մարդուն սոյն պատկերները զգալու, որպէս զի անհատական միտքը կարողանայ ճանչնալ զանոնք, և ի լոյս հանել իրենց թաքուն վիճակէն: Այսպէսով ճշմարիտ նախանմոյշները պիտի յայտնուին և իրենց դերը պիտի կատարեն առաջնորդելու համար մարդկութիւնը դէպի իր նպատակակէտը, դէպի այն գիտութիւնը որ ցեղերը կը կերտէ, և դէպի հասկացողութեան համագործութիւնը ուրիշ պիտի ծնի եղբայրութեա՝ հասկացողութիւնը: Մտածումները այսպէս կը կատարեն իրենց դերը, և գաղափարներու առեղծուածը երթալով պիտի լուծուի, և պիտի գայ ժամանակը որ մարդուած գերզգաները (intuitives) և խորթափանց մտաւորականները պիտի կարողանան գործել ուղղակի գաղաբարներու մակարդակին վրայ, և պիտի յայտնաբերեն ակնարկուած նախատիպ գաղափարները որոնց վրայ ցեղը պիտի կառուցանէ իր շէնքը:

Աշխարհի կառուցուածքը իր ծագումը կ'առնէ ու

րոշ ենթակայական նախատիպերէ և կը կառուցուի անոնց վրայ: Եւ հիմա այդ գաղափարային նախատիպերն են որ անուղղակի և ակամայ ծնունդ կուտան բոլոր ազգերու մէջ տեսնուող վարչական պէսպիսութեան և մեզ շուարեցնող առեղծուածներու, որովհետեւ դեռ չէ մշակուած նախատիպերու աշխարհին թափանցելու և բարձր խաւերու գաղափարականները ճշգրտորէն մեկնաբանելու արուեստը: Ետքը, երբ մարդկային ցեղը յստակօրէն տեսնէ իր առեղծուածին լուծման եղանակը, իմաստութեամբ պիտի շարժի և աւելի խոհեմութեամբ և անթերի կերպով պիտի մարդէ իր գիտողներն ու հաղորդիչները: Այս վերջին գասակարգին պատկանող մարդերուն եւ կիներուն մէջ սուր մտքին պիտի յաջորդէ գերզգայութիւնը (intuition) եւ պիտի իշխէ անոր (մտքին) վրայ, այնպէս որ անոնք այլեւս ազատ պիտի ըլլան բաժանումի զգացումներէն: Միտքը գերզգայութեան ենթարկուած ըլլալով, այլեւս արդեւ չպիտի հանդիսանայ իրենց եւ անոնք պիտի կրնան բնութեան գերագոյն խաւերուն թափանցել եւ ենթակայական ճշմարտութիւնը տեսնել*): Անոնք անպատճառ կրօնաւոր կամ կրօնասէր մարդեր չպիտի ըլլան բառին սո

*) Հեղինակին ըսել ուզածը այն է որ կայ բնութեան մէջ խաւ մը որուն կրնայ քափանցել գերզգայութիւնը եւ ոչ քի միսքը: Միսքը ինքնին բաժնող եւ անզատող կարողութիւն կամ ոյժ մըն է, մինչդեռ գերզգայութիւնը ամէն բանի մէջ միութիւն միայն կը տեսնէ: Միսքը կը կռի, կը չափէ, կը տրամաբանէ, սակայն չկրնար ու եւ է բանի մը իսկութեան քափանցել: Ասիկա գերզգայութեան գործն է որ գիտէ առանց այլեւայլի, եւ միսքին բարձր կարողութիւն մըն է: Գերզգայութիւնը կը ծնի ու կը զարգանայ մասնաւոր վարժութիւնով,

վորական իմաստովը, սակայն անոնք պիտի ըլլան բարեացակամ և բարձր մտաւորութիւն ունեցող անհատներ, լաւ պատրաստուած և մտային պաշարով լեցուն։ Անոնք ազատ պիտի ըլլան անձնական փառասիրութենէն և եսամոլութենէն, և տոգորուած պիտի ըլլան մարդկութեան սիրով և ցեղին ծառայելու փափաքով։ Ասանկ է կնէն և բուն հոգեւոր մարդը։

Աստուծոյ Առեղծուածք. —

Կրօնքի մարզին վրայ պիտի տեսնենք երկրորդ առեղծուածին լուծումը և մարդկային գիտակցութեան մէջ տարակուսանքի ուրիշ գետնի մը մաքրագործութիւնը։ Աստուծոյ գոյութիւնը պիտի հաստատուի և վերջ պիտի գտնէ այս մասին եղող բոլոր անստուգութիւնները։ Գտնուածը ազգային կամ ցեղային Աստուած մը չպիտի ըլլայ, և ո՛չ ալ Քրիստոնեաներու, Հնդկներու կամ Պուտտայականներու երեւակայած Աստուածը։ Մարդկային երեւակայութեան ստեղծիչ կարողութեան ձեւակերպած աստուած մը չպիտի ըլլայ անիկա, և ո՛չ ալ մարդկային գիտակցութեան խռորցած մէկ ձեւը։ Մարդիկ պիտի ճանչնան զայն իբր Աստուածութիւն մը որ կեանքի իսկութիւնն է, որ Տիեզերքի բոլոր ուժերուն աղբիւրն ու համագումարն է — նոյն ինքն կեանքի ոյժը, սիրոյ ոյժը, մտքի ոյժը, փորձառութեան գործօն ոյժը, և այն ոյժը որ իր մէջն ունի եւ իրարու կը միացնէ տեսանելին եւ անտեսանելին։ Ապահովաբար այսպիսի Աստուած մը Տիեզերքէն վեր, վերացական (transcendent)

ինչպէս նաեւ այլասիրութիւնով եւ հանրային համապարփակ ոգիով, եւ անոր արտայայտութեան ամենամեծ արգելքներն են եսասիրութիւնը, անջատողական ոգին եւ ֆեմադրացական ոգին ինչպէս որ կ'ըսուի հեղինակին կողմէ։

Հ. Ս. Տ.

պիտի ըլլայ, սակայն միեւնոյն ատեն եւ նոյնքան ապահովաբար իր տիեզերքին մէջ ներկայ և բնակաւոր (immanent) Աստուած մը պիտի ըլլայ. այդքան անհուն որ երկինքները պիտի պատմեն անոր փառքը, եւ այդչափ մօտիկ որ ամենէն խոնարհ երախան անգամ պիտի ճանչնայ զայն։

Կարելի չէ ֆիզիքական աչքով տեսնել զԱստուած, թէ եւ ամէն տեղ կը տեսնուին իր ներկայութեան նշանները։ Սակայն մարդը երրորդ աչք մըն ալ ունի զոր կրնայ զարգացնել եւ գործածել, եւ որուն միջոցով տեսնել թէ Աստուած կայ եւ կ'ը գործէ կեանքին ներսի կողմը, մարդուն մէջ, եւ բոլոր էակներուն ու առարկաներուն մէջ։ Ասոր համար ըսուած է թէ «Այդ լոյսին մէջ լոյս պիտի տեսնենք, եւ հետեւապէս զԱստուած պիտի տեսնենք»։ Ելեկտրականութիւն, լոյս եւ կեանք, աստուածային ոյժի յայտնութիւններն են եւ Աստուած է անոնց աղբիւրը։ Ուրեմն, երբ այս երեքին իսկութիւնը ճանչնանք մեր ներքին փորձառութեամբ, զԱստուած ճանչցած կ'ըլլանք։ Ելեկտրական հանգամանքը կը գործածենք եւ օրէ օր կը տեղեկանանք անոր բնոյթին։ Լոյսի երկրորդ հանգամանքը յայտնուելու վրայ է եւ պիտի հետեւի ելեկտրական երեւոյթներուն շիտակ ըմբռնումին։ Հոս է նոր դարու բանալին որ դարն է լոյսի, Լուսաւորութեան եւ յայտնութեան։ Թաքնագէտները (esotericist) քիչ մը պիտի հասկնան թէ ինչ ըսել կ'ուզենք հոս, եւ իրենց կ'իյնայ այնպէս մը մարդել մարդկութիւնը որպէս զի անիկա ճշմարիտ տեսողութիւն ունենայ եւ կարենայ գործածել վերոյիշեալ երկրորդ «պարզ աչքը»։

Անմահութեան առեղծուածք. —

Տարակուսանքի երրորդ գետինը, այն է անմահութեան մասին գոյութիւն ունեցող կասկածը շատ

չանչած պիտի մաքրուի եւ խնդիրը գիտական հողին վրայ եւ իբր գիտական պրպտումի հետեւանք լուծուած պիտի ըլլայ: Յաջորդ 15 տարիներու ընթացքին հոգիի անմահութիւնը տարակուսանքի եւ անվստահութեան դաշտէն պիտի փոխադրուի վստահութեան գետնին վրայ եւ քայլ մը ետ պիտի քաշուի առեղծուածը: Պիտի տեսնուի որ մարդ իբր գիտակից եւ ապրող անհատ կը շարունակէ իր գոյութիւնը, ֆիզիքական մարմինը ձգելէն ետքը, ողջ, արթուն եւ գիտակից կերպով մը: Այս պարագան պիտի փաստուի մի քանի տարբեր կերպերով: Մարդոց ֆիզիքական աչքը մասնաւոր կարողութիւն մը պիտի զարգացնէ (այդ կարողութիւնը միշտ հոն է եղած, սակայն շատ քիչ գործուած), որու միջոցով պիտի տեսնուի թէ մարդը երկրորդ մարմին մը եւս ունի, եթերային մարմին մը, որ շատ անգամ ֆիզիքականին կրկինը կը կոչուի: Պիտի տեսնուի որ մարդիկ երբ մահուամբ վերջնականապէս ձգեն իրենց ֆիզիքական մարմինը, եթերային մարմինը կը գործածեն եւ անով կ'ապրին միջոցին մէջ: Անմահութեան առաջին փաստն է ասիկա: Դարձեալ, երբոր բազմանան այնպիսի մարդեր որոնք կրնան գործածել իրենց «պարզ աչքը», կամ «արթնցած երրորդ աչքը» — ինչպէս որ երբեմն կը կոչուի, — ասոնք պիտի տան երկրորդ փաստը, որովհետեւ անոնք գիւրաւ պիտի տեսնեն թէ մարդը ֆիզիքականէն ետքը եթերային մարմինն ալ ձգած է, եւ դեռ գիտակից, ապրող եւ արթուն էակ մըն է: Սոյն կարողութիւնը դեռ զարգացուցած չեղողներուն համար ասոնց վկայութիւնը արժանահաւատ պիտի նկատուի իրենց թիւերուն եւ պատուաւոր դիրքերուն կշիռքովը: Լուսանկարչական նոր գիւտ մը պիտի հրանարուի, որ իր կարգին պիտի փաստէ հոգիին անմահութիւնը, եւ օգտակարապէս պիտի գործածուին

ոգիները լուսանկարելու համար գործածուած արդի եղանակները: Մեռելները րատիօն պիտի գործածեն, եւ անդենականի հետ հաղորդակցութիւնը պիտի վերածուի իրական գիտութեան մը:

1936ին կարգ մը բաներ տեղի պիտի ունենան, որոնք մինչեւ հիմա ի գործ դրուած բոլոր միջոցներէ աւելի պիտի նպաստեն տեսանելիին եւ անտեսանելիին միջեւ գոյութիւն ունեցող վարագոյրին բացուելուն: Այդ ատենները մասնաւոր լոյս մը պիտի ծագի եւ շող մը պիտի տարածուի որ պիտի ստեղծէ հոյակապ ոգեւորում եւ նոր զարգնում մը: Մարդոց մէջ որոշ գիտակցութիւն մը պիտի արթնայ, եւ պիտի ստանան որոշ վարժութիւններ, որոնց հետեւանքով պիտի տեսնեն անթափանցիկ առարկաներու ընդմէջէն: Չորրորդ տարածութիւնը պիտի պարզուի իրենց, եւ աշխարհը նոր երեւոյթ մը պիտի ստանայ ենթակայականին եւ առարկայականին իրար խառնուելովը: Մահը պիտի կորսնցնէ իր արհաւիրքն ու ազդեցութիւնը, եւ 1936ի եւ 1945ի մէջ մահուան վախը պիտի վերջանայ:

Մարդիկ այդչափ զբաղուած են լոյս խնդրելով, այդչափ անկեղծ են ներկայ հոգեկան խաւարին փառատուիլը պահանջելով եւ զիրենք շրջապատող քառասային վիճակէն ազատում թախանցելով որ յաճախ կը մոռնան որ ներսի կողմէն ալ, այսինքն Աստուածային ծրագրի գործակատարներուն եւ իրենց օգնականներուն կողմէն ալ մեծ ճիգ մը եւ մղում մը կայ, դուրսի ֆիզիքական խաւին վրայ գտնուող մարդկութեան օգնելու: Օգնելու մղումն ու աշխատանքը հիմա աւելի զօրաւոր եւ աղդեցիկ է քան երբէք, որովհետեւ լուսաւորուիլ կ'ուզեն ուժգնօրէն: Յեղին կոչը եւ եղբայրակցութեան պատասխանը մեծ արդիւնքներ առաջ պիտի բերեն, ասոր տարակոյս չկայ:

Գիտնալու եւ սորվելու մղումը ինչպէս նաեւ գիտցը-
նելու եւ սորվեցնելու մղումը անբաժան են իրարմէ,
եւ մաս կը կազմեն գիտակից զարգացումի բնականոն
գործին: Յաջորդ երեք տարիները առաւելապէս, եւ
եւ անոնց յաջորդող ինը տարիները նուազ չափով մը
պիտի աեսնեն այգքան խորիմաստ լայնապարփակ
յայտնութիւններ, որ անոնց հետ բաղդատմամբ ներ-
կայ տարիները պիտի նկատուին իբր խաւարի շրջա-
մը: Գիտութիւնն աւելի պիտի մխրճուի անշօշափելի
խաւերու մէջ, պիտի աշխատի տարրեր միջավայրե-
րու մէջ կամ խաւերու վրայ եւ նոր գործիքներով
որոնց բոլորն ալ դեռ ներկայիս անծանօթ են: Պիտի
գտնուի հիւլէի մէջ բանտարկուած ոյժը արձակելու
եղանակը, եւ այս պիտի յեղաշրջէ գիտութիւնը, որ
իւր շատ մը աշտմու բաները պիտի լքէ, եւ շատ մը
նոր բաներ պիտի պարգեւէ մարդկութեան, որովհե-
հտեւ պիտի սկսի գործել մինչեւ հիմա անծանօթ
մնացած ոյժերով եւ կեանքի ձեւերով: Ոգեհարցու-
թիւնը նոր գիւտ մը պիտի ընէ որու հետեւանքով
խիստ պիտի դիւրանայ ֆիզիքական մարմին չունե-
ցող կամ անկէ դուրս գտնուող էակներու հետ հաղոր-
դակցութիւն կատարելը: Կարգ մը մետիոմներու մի-
ջոցով Անդենականին մէջ գտնուող գիտունները հա-
ղորդակցութեան մէջ պիտի մտնեն ֆիզիքապէս ապ-
րող գիտուններուն հետ: Թագնագիտական գպրոցները
մասնաւոր գիտական եղանակներ պիտի հաստատեն
որոնցմով պիտի մարդեն իրենց աշակերտները եւ ա-
նոնց մէջ պիտի զարգացնեն նոյ ոյժեր, որոնք պիտի
հաստատեն հին ճշմարտութիւնները: Այս կերպով
հաւատքը պիտի փոխուի գիտութեան եւ վստահու-
թեան: Կրօնքներու մասնաճիւղին որդեգրած թագնա-
գիտորէն գիտական միջոցներուն շնորհիւ, մարդիկ
պիտի ստանան նոր ծանօթութիւններ, գիտակցու-

թիւններ, բարձրացումներ եւ պիտի առաջնորդուին
Այլակերպութեան լեռան գագաթը: Եւ ընկերային
մասնաճիւղին գործունէութեան շնորհիւ մարդիկ պի-
տի ըմբռնեն այն գաղափարականները որոնց պէտք
ունին ազգերը քայլ մը եւս առնելու համար դէպի
փոխադարձ օգնութիւն:

Հիմա աշխատինք պարզել Եղբայրակցութեան ա-
մենախորունկ նպատակը, որպէս զի կարենանք զայն
հասկնալ և գործակցիլ անոր հետ: Մարդկութեան կու-
չումն է ծառայել իբր ոյժի կեդրոն մը, որմէ աստ-
ուածային ոյժի որոշ տեսակները կարենան հասնիլ
դէպի ստորագաս բաժանումներ, կենդանական, բու-
սական և հանքային: Այս պարագան գիտակցօրէն
հասկցուելու և խոհեմօրէն գործադրուելու է, որպէսզի
վերջ գտնէ ամենուրեք տեսնուող փտութիւնները,
տարբաղագրութիւնները և մահը: Ուրեմն մարդուն
պաշտօնն է իրարու շողկապել կեանքի այն արտա-
արտայայտութիւնները որոնց մէկը իրմէն վեր է, իսկ
միւսը վարք: Սակայն մարդ մը կրնայ այս պաշտօնը
անթերի կերպով կատարել, երբ նախ և առաջ ինքը
իւր ներսիքին իրարու շողկապէ իւր բարձր ու ստորա-
դաս հանգամանքները: Մարդուս կոչումն է, և իւր
կարողութեան սահմանին մէջն է երկու ուղղութեան
վրայ ալ հաւասար պզտութեամբ գործել, և մերձենալ
Աստուածային կեանքին որ կը հոսի գերմարդկային
էակներու և գոյութեանց ինչպէս նաեւ ստորագաս
գոյութեանց մէջէն:

Երեք տարիները պիտի տեսնեն ցեղին
իմաստուն Առաջնորդներուն ինչպէս նաեւ նոր շրջանի
արհեստաւորներուն կողմէ ի գործ դրուած մեծ աշ-
խատանքը: Այս ձեռնարկը պիտի տեսէ մինչև 1936,
որմէ ետքը այս կերպ գործունէութիւնը պիտի դադ-
րի, և յաջողութեան պարագային արհեստաւորները

պիտի աշխատին աւելի լայն գետիններու վրայ: Եթէ հոգեպէս արթնցած և ժիր մտաւորականութիւնը չյաջողի վերոյիշեալ փլանը նիւթականացնել և անտեսանելիէն կորզելով տեսանելիին փոխանցել զայն, այն ատեն պիտի ունենանք դժուարութեան և դանդաղ աճումի շրջան մը, ոչ թէ ամբողջական տապալումն ու կործանումը ներկայ քաղաքակրթութեան, ինչպէս որ կ'ուզեն հաւատացնել վախու առաքեալները: Չնախատեսուիր ո՛չ ասանկ ձախողանք մը ոչ ալ յետաձգում այն փլաններուն որոնք ներքին կողմի հսկիչները գծեր են հեռատեսութեամբ: Կը յանձնարարուի որ աշխարհի բոլոր աշակերտները և թեկնածուները ժրջան աշխատութեան մղուին երեք տարուան համար: Այս գրութիւնով ձայն կուտանք Մեծ Եղբայրներու այն յանձնարարութեան: Իւրաքանչիւրին գործն ու ճիգը պէտք է յոյսով և վստահութեամբ առաջ երթալու համար: Երեք եղբայրները ուշի ուշով կ'աշխատին և ամէն ջանք կը միացնեն ծրագիրը յաջողութեամբ պսակելու համար: Աշխարհի Արհեստաւորներու նոր խումբը աւելի սերտօրէն կը միանան իրարու հետ, և ուշադրութեամբ կը ծրագրուի իր գործունէութեան եղանակը:

Աշխարհի մտաւորականները կը հրաւիրուեն ձգելու իրենց ազանդապաշտութիւնը, ազգամուտութիւնը և կողմնակցական հակումներն ու նախասիրութիւնները, և եղբայրական ոգիով աշխատելու իրենց ազգին մէջ նկատելով զայն իբր մէկ անդամը ազգերու մեծ եղբայրակցութեան, — եղբայրակցութիւն մը որ արդէն գոյութիւն ունի ներքին խաւերու վրայ և սակայն կը սպասէ որ աշխարհի մտաւորականները զինք նիւթականացնեն և արտայայտեն նաեւ արտաքին խաւի, ֆիզիքական աշխարհի վրայ: Անոնց կը յանձնարարուի որ աշխատին կրօնական հոգերու վրայ,

և ի մասնաւորի այն կրօնքի գետնին վրայ ուր կը գտնուին ներկայիս ըլլայ ընտրանքով, ըլլայ ծնունդով, և իւրաքանչիւր կրօնքը նկատեն իբր մէկ մասը, մէկ անշամը մեծ համաշխարհային կրօնքին: Անոնք թող նկատեն իրենց խումբին, ընկերութեան կամ կազմակերպութեան գործունէութիւնը իբր այնչափ եւ միայն այնչափ արժանի իրենց օգնութեան եւ սատարումին որ չափով որ անոնց հիմնական սկզբունքները եւ գործելակերպերը կը ծառայեն հանրութեան բարիքին եւ կը հշակին եղբայրութեան ոգին, կը խնդրուի մեզմէ որ ձգենք մեր հակառակութիւնները, մեր հակակրօնները, մեր ատելութիւնները եւ մեր ցեղային տարբերութիւնները. եւ աշխատինք մտածել, երեք տարուան համար, մէկ ընտանիքի, մէկ կեանքի, եւ մէկ մարդկութեան եզրերով եւ այդ ուղղութեամբ: Պահանջուածը զգացողական կամ ջերմեանդ ճանաչողութիւն մը չէ, կ'ուզեն մեզ յիշեցնել թէ մարդկութիւնը ներկայ անբաղձալի վիճակին հասցնողը ատելութիւն, մախանք եւ բաժանումի ոգին է: Այս օր աշխարհի վրայ մեծ թիւով ձեռքազատուած մարդեր կան որոնք կրնան մարդոց կեցուածքին եւ ընդհանուրի գաղափարին վրայ փոփոխութիւններ ներմուծել եթէ կամքի ուժով մը հաւատարիմ մնան այն սկզբունքներուն զորս գիտեն և որոնց կը հաւատան: Թո՛ղ անոնք փորձեն իրենց գիտցածը և գործեն տրուած ծանօթութեան համեմատ:

Նաեւ կը խնդրուի մեզմէ բոլոր յարաբերութիւն խզել այնպիսի ընկերութիւններու հետ որոնց նպատակն է քանդել եւ յարձակիլ, հւգ չէ թէ անկեղծ եղած ըլլայ իրենց դրդապատճառ: Կը խնդրուի որ շինարար արհեստաւորներու կողքին կենանք, որոնք չեն կուրի և չեն պայքարիր ուրիշ խումբերու կամ կազմակերպութիւններու հետ, և որոնք իրենց բա-

նարաններէն սրբած են «հակա» բառը: Առիթ մը կը տրուի մեզ այդ տեսակ մարդոց կողքին կենալու, որոնք լռիկ մնլիկ և յարատեւօրէն կ'աշխատին նոր կարգ ու սարքի համար, — կարգ ու սարք մը որ սիրոյ վրայ հիմնուած է — կենալու անոնց կողքին որոնք եղբայրութեան մղումին տակ կը գործեն, եւ գիտեն թէ եղբայրութիւնը հիմնուած է այն իրականութեան վրայ թէ մեզմէ իւրաքանչիւրը, բոլորս, ինչ որ ալ ըլլայ մեր ցեղն ու ազգութիւնը, Մէկ Հօր զաւակներն ենք: Կենանք վերջապէս անոնց կողքին որոնք հասկցած են որ դադրելու են հին գործելակերը և առիթ մը տրուելու է նորերուն:

ԾԱՆՕԹ.— Վերի յայտարարութիւնը (Մաս Բ.) հրատարակուեցաւ Տիկին *Alice Bailey*ի կողմէ 1934 Ապրիլին:

Սոյն տետրակը Հայերէն կամ ուրիշ լեզուներով ստանալու համար դիմել հետեւեալ հասցէին: —

H. DEDEYAN

RUE ADIGE N° 1

IBRAHIMIEH

ALEXANDRIE

Ուզողին ձրիաբար կը տրամադրուի, ինչպէս նաեւ Անգլիերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն եւ Գերմաներէն լեզուներով:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0185233

92